

MTK Keski-Suomi Vuosikertomus 2018



Sisällysluettelo 101. toimintavuosi

Puheenjohtajan katsaus vuoteen 2018	3
Maataloustuottajain Keski-Suomen Liitto MTK Keski-Suomi ry.	4
Johtokunnan toimintakertomus 2018	5
Liiton johtokunnan ja työvaliokunnan kokoukset	11
Tämän me teimme – tiivistelmä vuoden 2018 toiminnasta.....	17
Maaseutunuorten valiokunta ja nuorten toiminta 2018	19
Keski-Suomen Metsävaliokunta	20
Edustajat valiokunnissa 2018	21
Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen yhteiset valiokunnat 2018	21
Keski-Suomen edustajat MTK:ssa ja sen valiokunnissa 2018.....	21
Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen valiokuntien toiminta	22
MTK Keski-Suomi lausuntoja, kannanottoja ja tiedotteita 2018.....	31
MTK Keski-Suomen Toivo-tiedonvälityshankkeen toiminta 2018.....	32
Avoimet ovet keskisuomalaisilla tiloilla 2018.....	34
MTK Keski-Suomen jäsenet 31.12.2018	35
MTK Keski-Suomen tilinpäätös 2018	36
Toimintakertomus 2018 Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö.....	37
Maatalouden rakenne Keski-Suomessa	38
Lomituspalvelut Keski-Suomessa	41
Atrialaisten yhtiöiden vuosi 2018	43
MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma vuodelle 2019	45
MTK Keski-Suomen talousarvio vuodelle 2019	47

Kansikuva: Avoimien ovien päivät kesän 2018 aikana toivat iloa monille perheille. Kokkilan-tilalla päästeltiin lujaa polkutraktoreilla



Ilomäen tilan lehmät Jämsässä laskettiin laitumelle 12.5.2018

Puheenjohtajan katsaus vuoteen 2018

Vuoden 2018 vaihtuessa seuraavaan vuoteen oli ilmassa monenlaisia tuulia. Toisaalta tiedettiin liiton pitkäaikaisen työntekijän Pertti Ruuskan ilmoituksesta jättää tehtävät liitossa, mutta myöskin vuoden määräaikaista tehtävää hoitanut Antti Warista odotti uusi työ kotipaikkakunnalla Konnevedellä. Olimme päättäneet liiton toimitilojen myynnistä ja myös hankkeelle myönnettyyn jatkoaikaan tarvittiin uusi vetäjä. Olipa liiton taloushallintokin siirretty Pohjois-Suomen toimeksi keväällä.

Tekemisen puutteesta ei siis tarvinnut vuoden alkajaisiksi kärsiä. Kulunut vuosi on ollut mieltä avartava ja laittanut ajattelemaan asioita uudesta näkökulmasta. Yhteistyö muiden liittojen kanssa tulee todennäköisesti jatkossa olemaan arkipäivää. Tähän meitä ohjaa taloudellisten resurssien järkevä käyttö sekä tekemisen mielekkyyden lisääminen. Kuten moni meistä tietää, yhdessä tekeminen on voimaannuttavaa. Ihmisellä on herkästi taipumus ajautua kiertämään samoja raitteita. Työn tekeminen tiimeissä antaa uusia näkökulmia. Tekemiseen voisi olettaa saatavan myös laadua lisää, kun kuhunkin tehtävään olisi laajentuneiden resurssien johdosta mahdollista kohdentaa sen parhaiten hallitseva käsipari.

Järjestöuudistus on jokaiselle aiheetta seuraavalle jäsenelle tutuksi käynyt sana, näytteli isoa roolia viime vuonna mutta ei hylkää meitä tulevanakaan. Uudistukselle totisesti on tarvetta, yhdistysten kapeneva jäsenpohja ja sen mukana myös hupeneva kassa huutaa pikaisia toimenpiteitä. Järjestöuudistus tarkoittaisi voimaan tullessaan myös koko jäsenmaksujärjestelmän muuttumista järjestössä ja paikallisten yhdistysten riskinsietokyvyn paranemisen. Pelkkä järjestöuudistus ei pelasta yhdistystä, jos on ajauduttu passiiviseen toimimattomuuteen. Sekä liiton ja yhdistyksen näkökulmasta on tervetullutta katsoa merkitsevästi naapuriyhdistyksien suuntiin ja esittää tanssiin kutsu. Liitot ovat tehneet toiminnallista yhteistyötä, on tämä sama mahdollisuus olemassa myös yhdistyksillä. Kokemuksesta voin kertoa, jopa viiden yhdistyksen yhteiskokouksia nähneenä, että yhdessä tekeminen on ollut sangen virkistävää. Väkeä on tullut kokouksiin melkein kuin ennen vanhaan ja samalla on saatu säästettyä muutama eurokin. Ehkäpä joku päivä huomataan, ettei yhdistyminen ole lainkaan käsittämätön ajatus.



Kuvassa neljä MTK Keski-Suomen puheenjohtajaa Tero Lahti, Kalle Hankamäki sekä taustalla muotokuvissa puheenjohtajat Aurasmaa ja Isännäinen. Kuvaus on tehty juuri allekirjoitetun kauppasopimuksen tallentamiseksi MTK Keski-Suomen ja Keski-Suomen Maaataloustuottajain säätiön välillä.

Tero Lahti, puheenjohtaja
MTK Keski-Suomi

Maataloustuottajain Keski-Suomen Liitto MTK Keski-Suomi ry.

Johtokunta 2018

Tero Lahti	Karstula	
- puheenjohtaja		2016 -
- johtokunnan jäsen		2012 -
Juhana Jalkanen	Laukaa	
- varapuheenjohtaja		2017 -
- johtokunnan jäsen		2013 -
Tomi Ahonen	Uurainen	2016 -
Ari Hautsalo	Viitasaari	2014 -
Paavo Hienola	Jämsän seutu	2017 -
Kari Ilmonen	Korpilahti-Muurame	2016 -
Paula Pusa	Keurusseutu	2016 -
-puheenjohtaja		2009 - 2010
-johtokunnan jäsen		1994 - 1999, 2006 - 2011
Tuomas Pietiläinen	Hankasalmi	2015 -
Jani Rantanen	Joutsa	2018 -

Toimihenkilöt 2018

Anja Kettunen, toiminnanjohtaja
 Antti Waris, järjestöagologi 1.1.-31.12.2018
 Pertti Ruuska, projektipäällikkö
 Minna Kepponen, toimistos sihteeri 28.2.2018 saakka

MTK Keski-Suomi

Johtokunta 2019

Lahti Tero, puheenjohtaja 0400 830 979 tero.lahti@gmail.com	Jalkanen Juhana, vpj 0400 665 434 juhana.jalkanen@pp.inet.fi	Ahonen Tomi 050 302 0361 tomi.ahonen@koivurannantila.fi
Hautsalo Ari 0500 741 756 ari.hautsalo@pp.inet.fi	Hienola Paavo 040 728 0325 paavo.hienola@gmail.com	Nurminen Jarkko 050 430 2141 jarkko.nurminen@aholanraitti.fi
Pietiläinen Tuomas 040 571 8545 tuomaspietilainen@gmail.com	Rantanen Jani 040 588 0749 jani.rantanen@pp.inet.fi	Riihonen Janne 040 588 0749 janneriihonen@gmail.com

MTK Keski-Suomen toimisto

Keskustie 20 C,
40100 JYVÄSKYLÄ

toimisto: 020 4133392
 toimistos sihteeri: Liisa Pennanen, MTK Pohjois-Suomi

Toimihenkilöt:

Anja Kettunen Toiminnanjohtaja 040 840 5054	Aila Rekola (30.6.2019 saakka) Projektipäällikkö 044 709 0109	Elina Nummela Järjestöagologi 050 5902774
---	---	---

www.mtk.fi/keskisuomi

Johtokunnan toimintakertomus 2018

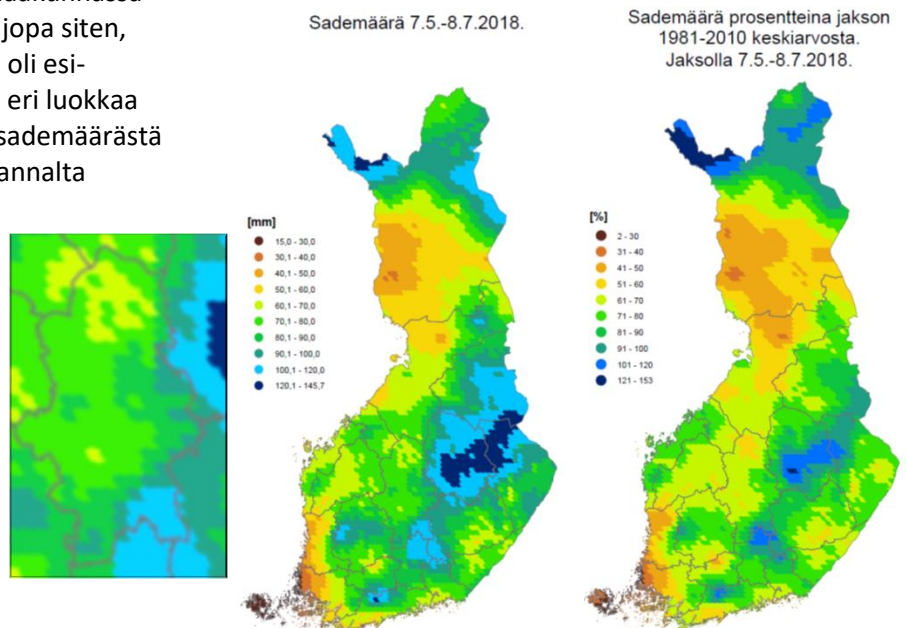
Toiminta-ajatus

MTK Keski-Suomi ry on maa- ja metsätalouden harjoittajien sekä maaseutuyrittäjien maakunnallinen talouspoliittinen ammatti- ja etujärjestö. MTK Keski-Suomi turvaa ja kehittää maatilayritysten edellytyksiä alueella. Toiminnan painopisteinä on jäsenistön yrittämisen mahdollisuuksien edistäminen sekä maanomistajien oikeuksien ja luonnonvarojen kestävä käytön turvaaminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Toiminnan päämääränä on asuttu ja elinvoimainen maaseutu, jossa jäsenet voivat sekä henkisesti että taloudellisesti hyvin.

Toimintavuosi 2018

MTK Keski-Suomen vuoden 2018 toimintasuunnitelma noudatti järjestön yhteisiä avaintavoitteita: Vahvistamme viljelijän ja metsänomistajan asemaa ympäristövaikuttamisessa, edistämme jäsentemme jaksamista ja hyvinvointia sekä vaikutamme uuden maakuntahallinnon toimeenpanoon ja kehitämme siihen tarvittavia alueellisen edunvalvonnan toimintatapoja. Markkinoiden mahdollisuuksia haetaan vahvistamalla jäsenten asemaa markkinoilla. Voimistamalla järjestön toiminnan ja rakenteen kehitystyötä tavoitellaan uutta potkua järjestön toimintaan.

Vuosi 2018 jäänee ruuantuotannon historiaan hyvin lämpimän kesän ja sen tuoman kuivuuden takia. Sademäärät olivat valtakunnan tasolla paikoitellen ennätysniukat ja taas toisaalla reilusti yli jakson keskiarvon. Keski-Suomen maakunnassa tilanne oli varsin vaihteleva, jopa siten, että saman pitäjän eri osissa oli esimerkiksi säilörehusato aivan eri luokkaa kuin toisella kantilla kuntaa sademäärästä johtuen. Parhaiten viljelyn kannalta osuivat sateet kaakon ja eteläisen Keski-Suomen alueille. Kuivuus taas kiusasi merkittävästi maakunnan pohjoisosissa ollen noin puolet vertailujakson keskimääräisestä sateesta. Iso osa maakunnasta jäi vuoden 2018 kasvukaudella tarkastelujakson keskiarvosta 60 - 70 % sademäärään.



Säätila näkyi ja tuntui myös järjestötyössä, koska pitkään jatkunut yritystoiminnan heikko kannattavuuskehitys kiihtyi kustannusten noustessa sekä säätilan aiheuttamien satomenetysten vuoksi. MTK Keski-Suomen edunvalvontatyötä on tehty maakunta tasolla johtokunnan kannanotoissa ja lausunnoissa sekä Itä- ja Keski-Suomen yhteisissä valiokunnissa. Johtokunta piti mm Keskimaan johtajan Antti Määtän kanssa keskustelun kaupan ja maatilayrittäjien välisestä suhteesta. Keskustelu oli hyvä ja tarpeellinen, ymmärrystä löytyi, mutta näkemykset ovat kaukana toisistaan.

Alkuvuodesta puututtiin Joutsan alueen yhdistyksiä ja kotieläinyrittäjiä huolestuttavaan eläinlääkärilanteeseen. Jyväskylän kaupungin ympäristötoimelta vaadittiin selvitys tilanteesta sekä ratkaisuja tilanteen korjaamiseksi. Yhdessä yhdistysten kanssa järjestettiin useampia kuulemisia ja vaihdettiin mielipiteitä. Jkl:n kaupunki päätyi viranhaltijan siirtoon toisiin tehtäviin. Viranhaltija ei tätä hyväksynyt ja päätti erota toimestaan. Avoimeksi jäänyt virka täytettiin syksyn 2018 aikana.

MTK Keski-Suomi laati toimintakertomusvuonna lausunnot: Eduskunnan käsittelyssä olleesta luonnoksesta eläintenhyvinvointilaiksi, lausunnon asetusluonnoksesta ympäristölupien ilmoitusmenettelystä sekä vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä ja niiden työohjelmasta 2022-2027 kahdelle eri vesienhoitoalueelle. Keski-Suomen maakunta- ja soteuudistuksen järjestämissuunnitelmasta annettiin lausunto ja osallistuttiin työryhmätyöhön sekä toimihenkilö että luottamushenkilö voimin.

Keski-Suomessa lomitusta toimeenpanevat yksiköt Keuruu ja Sysmä ovat vakiinnuttaneet toimintaansa siten, ettei lomituksesta ja sen palveluista tule juurikaan yhteydenottoja. Lomituksen yhteistoimintaryhmien kokoonpanossa on MTK-yhdistysten yhteistoiminnalla merkitys, kun edustaja on omaa yhdistystään suuremman alueen nimittämä.

Keski-Suomen yhdistyksien lukumäärä on 21. Yhdistykset ovat tiivistäneet yhteistoimintaansa ja syventäneet sitä järjestämällä mm yhteisiä vuosikokouksia ja tapahtumia. Yhdistyksiä on aktivoitu järjestämään koululaisvierailuja ja hyödyntämään siinä MTK:n kannusterahoitusta. Yhdistysten toimintaa on edesautettu tuottamalla aineistoja järjestäytymistilanteesta, jäsenmaksujen rästeistä ja niiden perimiseksi on laadittu kirjepohja. Yhdistysten taloustilanteesta tehdään vuosittainen yhteenveto ja seuranta tilinpäätöstietojen avulla. Yhdistystoimijoiden suuntaan viestintää on tehty toimittamalla viikkoviesti 21 kertaa vuoden aikana ja samalla pyritty aktivoimaan yhdistysten omaa jäsenviestintää. Viikkoviestin toinen tavoite on parantaa liiton ja yhdistysten sisäistä viestintää lähettämällä se puheenjohtajan ja sihteerin lisäksi yhdistysten johtokuntien jäsenille sekä liiton edustajana toimiville luottamushenkilöille sekä läheisille sidoshenkilöille.

Itä- ja Keski-Suomen luottamushenkilöneuvosto eli yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien yhteiset neuvottelupäivät pidettiin helmikuun alussa Keski-Suomessa Peurungassa. Päivien alustuksina olivat biotalous ja EU-politiikka, MEP Henna Virkkunen, kuntoutustointa Peurungassa sekä työpsykologin työhyvinvointiluento sekä MTK:n järjestöremontti edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkönen. Puheenjohtaja Juha Marttila saapui yhteiselle illalliselle ja seuraavan päivän aamuna olikin puheenjohtajan kyselytunti. Muutoin päivä oli varattu työpajoille, joista haettiin virtaa ja uusia ideoita yhdistystoimintaan. Itä- ja Keski-Suomen yhteistyöalueella pidettiin myös yhteinen toimihenkilökokous, joka oli Mikkeliissä Etelä-Savossa. Keväällä tavattiin myös MTK Pohjois-Suomen henkilöstö tutustumisen ja yhteistyön merkeissä Pyhäsalalla.



Puheenjohtaja Juha Marttilan vetämä pienryhmä Itä-Ja Keski-Suomen luottamushenkilöpäivillä 7.-8.2.2018

Toimintavuonna aloitti kolme MTK:n hakemaa viljelijöiden Kiila-kuntoutusta Peurungassa. Toimihenkilöstö osallistui kuntoutusryhmien yhteistyökokoukseen toimintavuonna, kun ensimmäiset Peurungan Kiila -kuntoutusryhmät olivat päätös vaiheessa. Peurungan Kiila-kuntoutukset ovat vakiinnuttaneet paikkansa osana viljelijöiden työkyvystä ja jaksamisesta huolehtimisessa. Välitä viljelijästä -verkosto ja muut jaksamishankkeet tekevät viljelijöiden parissa kuntoutukseen ohjaavaa työtä. Osallistujat ovat

saadun palautteen mukaan olleet tyytyväisiä kuntoutukseen ja pitivät rikkautena eri puolilta maata saapuvia osallistujia.

Viestintätyö on keskittynyt ruuan alkuperämerkintöjen tunnistamiseen ja sen tekemisessä on ollut merkityksellinen panos liiton Toivo-hankkeella. Hankkeelle oli suunniteltu MTK:n ja Suomen 100-vuotta juhlavuoteen kampanja alkuperämerkinnöistä maatilojen avoimien ovien tilaisuuksina. Muutoshakemuksella kampanja sai toistoa toimintakertomusvuonna 2018. Kampanjan toteuttamiseen palkattiin oma työntekijä, Saara Patama Saarijärveltä. Avoimien ovien maatilakohteita oli yhteensä seitsemällätoista keski-suomalaisella maatilalla. Hanke toteutti viestintälehden sen tavoitteiden mukaisilla teemoilla. Lehti ilmestyi 3.12.2018 ja jaettiin MT-liitteenä yht. n. 5750 talouteen. Toivo -hankkeen toiminnasta on tarkempi raportti sivulla 32 vuosikertomuksessa.

MTK Keski-Suomen toimintavuotta ovat koetelleet hallinnolliset- ja toimihenkilömuutokset. Liiton toimistosihteerin irtisanoutuminen alkuvuonna ja tehtävän uudelleen täytön hankaluudet toivat tilanteen, johon päätettiin etsiä ratkaisua kumppanuudesta toisen liiton kanssa. MTK Keski-Suomi on sitoutunut hankkimaan taloushallintopalvelut MTK Pohjois-Suomelta yhteistyösopimuksella. Toimintatapa tuo hyötyä kummallekin osapuolelle ja vahvistaa osaltaan kummankin liiton tulevaisuutta. Toimintavuosi on ollut osapuolten menettelytapojen yhteensovittamista ja uudistamista sekä kokonaan uuden toimintatavan opettelua, koska toimistosihteerin ei ole tekemässä osaa esimerkiksi yhdistysten suuntaan tehtävästä työstä. Edelleen pyritään kohti sähköisempää taloushallintoa ja parempia toimintamalleja sekä yhteisiä prosesseja. Tavoitteena on myös yhteistyön edelleen kehittyminen pitkällä tähtäimellä.

Henkilöstö

MTK Keski-Suomen henkilöstön toimintavuonna muodostivat toiminnanjohtaja, KTM, agrologi AMK Anja Kettunen, järjestöagrologi, agrologi AMK Antti Waris (8.1.-31.12.2018), projektipäällikkö, agronomi MMM Pertti Ruuska ja toimistosihteerin, agrologi AMK Minna Kepponen (28.2.2018 asti). Henkilöstömuutokset jatkuvat. Järjestöagronomi Ruuskan irtisanoutumisilmoitus saatiin vuoden viimeisessä johtokunnan kokouksessa. Toivo-hankkeessa on ollut kuluttajakampanjoinnin vastuullisena vetäjänä Saara Patama 7.5.-30.9.2018 välisen ajan, ja avustavissa tehtävissä lukio-opiskelija Veikka Nummila kuukauden ajan kesän 2018 aikana.

Toimistosihteerin työpanos on ostettu 1.3.-22.4. ja 22.5.2018 alkaen toistaiseksi MTK Pohjois-Suomelta. Toimistosihteerinä toimii agrologi, tradenomi AMK Liisa Pennanen Oulussa. Agronomi MMM, merkonomi Vuokko Leivonen hoiti toimistosihteerin tehtävää 23.4.-21.5.2018 välisen ajan. Leivonen irtisanoutui omasta pyynnöstään työsuhteen koeajalla.

Henkilöstön työpanos jakautui toimintavuonna MTK Keski-Suomen edunvalvonta- ja järjestötyöhön ja taloushallinnon uudelleenjärjestelyihin, elokuvaprojektin loppuun saattamiseen, Toivo-hankkeen tehtäviin sekä Kespa-yhtiön purkamismenettelyn hoitamiseen.

Talous

MTK Keski-Suomen tilikauden tulos on -1 273,63 euroa alijäämäinen (+ 13 756,79 € vuonna 2017).

Varsinaisen toiminnan tuotot olivat 166 856,53 euroa (168 933,69 vuonna 2017). Varsinaisen toiminnan kohdalla hankerahoituksen osuus on 119 412 € (107 898,82 € vuonna 2017). Varsinaisen toiminnan kulut olivat yhteensä 542 065,50 euroa (594 834,77 € vuonna 2017). Varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 375 208,97 euroa (425 901,08 € vuonna 2017), jossa muutosta edelliseen vuoteen on 50 692,11 euroa.

Varainhankinta yhteensä 352 134,37 €, joka koostuu jäsenmaksuista yhdistyksiltä 328 220 € euroa (327 750 € vuonna 2017) ja muilta yhteisö- ja kannatusjäseniltä 12 241,17 euroa (12 007 € vuonna 2017). Avustukset olivat 6 300 euroa (22 180 € vuonna 2017). Sijoitustoiminnan tuotot olivat 23705,75 euroa

(37 819,74 € vuonna 2017). Sijoitustoiminnan kulut olivat 8 204,78 euroa vuonna 2018 (12 234,61 € vuonna 2017). MTK:n vanhojen elokuvien tallennusprojektin tuottoja ja kustannuksia on vielä toimintavuoden kirjauksissa mukana. Elokuvien digitointia tehtiin loppuajasta saadun rahoituksen mukaisesti, vuoden 2018 kustannukset olivat yhteensä 9 820,17 euroa ja tulot 11 550 euroa.

Toimintakertomusvuonna liiton hanketoiminnan toteutuneet kustannukset olivat yhteensä 120 654,06 euroa, josta on haettu maksatukseen yhteensä 108 281,61 euroa. Toimintavuoden osalta on hakematta marras-joulukuulta yhteensä 12 372,45 euron maksatusta. Vuoden ajalle kohdistuvista maksatuksista on hyväksytty 61 653,53 euroa (1-6/2018). Taseen siirtosaatavat sisältävät 119 412,00 euroa Toivo hankesaisimia. Hankkeen toteutuksen kannalta on huomioitava, että toimistosiihteeripalveluiden hankinta ostopalveluina muuttaa hanketoiminnan laskennallisten yleiskustannusten kattavuutta (flat-rate 24 % palkkakustannuksista). Toimintavuonna koko hankeajalle laskettu kumulatiivinen osuus on ylittynyt 801,22 euroa.

Pitemmän aikaa on MTK Keski-Suomen johdossa keskusteltu valmistautumisen tärkeydestä järjestössä tapahtuviin muutoksiin. Sen tiimoilta on keskusteltu MTK Keski-Suomen toimistotilojen omistusjärjestelyistä ja neuvoteltu asiasta Keski-Suomen maataloustuottajain säätiön kanssa. Toimintavuoden aikana siirryttiin konkretiaan. MTK Keski-Suomen toimistotila ja siihen liittyvä varasto ja osuus kokoushuoneistosta sosiaalitiloiheen päätettiin myydä Keski-Suomen maataloustuottajain säätiölle. Omistusoikeus siirtyi 1.1.2019.

MTK Keski-Suomi ry ja Keski-Suomen metsänomistajien liitto ry perustivat Keski-Suomen maa- ja metsäpalvelu Oy:n 6.10.1994. Yhtiöllä ei ole ollut juuri toimintaa viime vuosina. Yhtiökokouksen päätös 29.12.2017 oli lakkauttaa Kespa Oy, ja selvitystyön teki Anja Kettunen. Toimintavuoden aikana saatiin osakeyhtiön selvitysmenettely päätökseen ja yhtiön purkuilmoitus tehty Patentti- ja rekisterihallitukseen. Yhtiön purkautuessa sen omaisuus siirtyy lyhentämättömänä yhtiön omistajalle MTK Keski-Suomelle. Yhtiön purkautuminen on rekisteröity 17.1.2019. Kespa-yhtiön viimeisen tilikauden, joka päättyi 30.6.2018, tulos oli -3 703,81 euroa.

Riskit

MTK Keski-Suomen talous nojautuu yhdistysten liitolle maksamiin jäsenmaksuihin ja elää siten riippuvuussuhteessa yhdistysten talouden pitoon. Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminta tuo toiminnan rahoittamiseen pienen lisän. Jäsenmaksuista riippuvaisen liiton talous ja sen kehitys ei ole kovin vakaalla pohjalla. Tilamäärän vähentyminen ja maaseutuväestön ikääntyminen heikentävät paikallisyhdistysten jäsenmäärää ja heidän mahdollisuuksiaan jäsenmaksutuottojen kasvattamiseen. Liiton strategiaksi on muodostunut pienentää kulurakennetta ja sitä myöten myös toiminnan tasoa. Kertomusvuonna toteutui irtisanoutumisesta lähtenyt toiminnan muutos toimistopalvelujen osalta. Se vähentää palkkakustannuksia, mutta samalla se tarkoittaa palveluiden heikentymistä paikallisyhdistyksille ja henkilöstön tehtävien uudelleen organisointia ja lisääntyvää työmäärää.

MTK Keski-Suomi on ollut mukana ohjelmarahoitteisessa kehittämistyössä hallinnoimalla tiedonvälityshanketta. Sen riskien hallinnassa on osaamisella keskeinen merkitys. Toivo hanke sai jatkoajan ja sen toteutus jatkuu vuoden 2019 kesäkuuhun. Hanketyö on hyvä toiminnallinen ja näkyvyysapu varsinaiselle toiminnalle, mutta se tuo taloudellisen- ja korkoriskin.

MTK Keski-Suomi ry:n toiminnassa on em. taloudellisten epävarmuustekijöiden osalta myös toiminnallisia riskejä. Merkityksellinen riskin muodostuu pienestä henkilöstömäärästä ja osaamistarpeen laajuudesta. Pienenevällä henkilötyövuosilla hoidellaan samaa ja jopa kasvavaa tehtävämäärää. Toiminnoissa ei ole varahenkilöjärjestelmää.

Hallinto

MTK Keski-Suomen johtokuntaan ovat toimintavuonna kuuluneet puheenjohtaja Tero Lahti Karstulasta, varapuheenjohtaja Juhana Jalkanen Laukaasta sekä jäseninä Tomi Ahonen (Uurainen), Ari Hautsalo (Viitasaari), Paavo Hienola (Jämsä), Kari Ilmonen (Jyväskylä), Tuomas Pietiläinen (Hankasalmi), Paula Pusa (Keuruu) ja Jani Rantanen (Joutsa). Johtokunnan sihteerinä on toiminnanjohtaja Anja Kettunen. Johtokunnan kokouksiin on kutsuttu myös MTK:n valtuuskunnan edustajat. Johtokunta piti toimintavuoden aikana kokouksia yhteensä yhdeksän kertaa. Niistä läsnäolo kokouksia oli neljä ja puhe- linneuvotteluna tai sähköpostitse toteutettiin viisi kokousta.



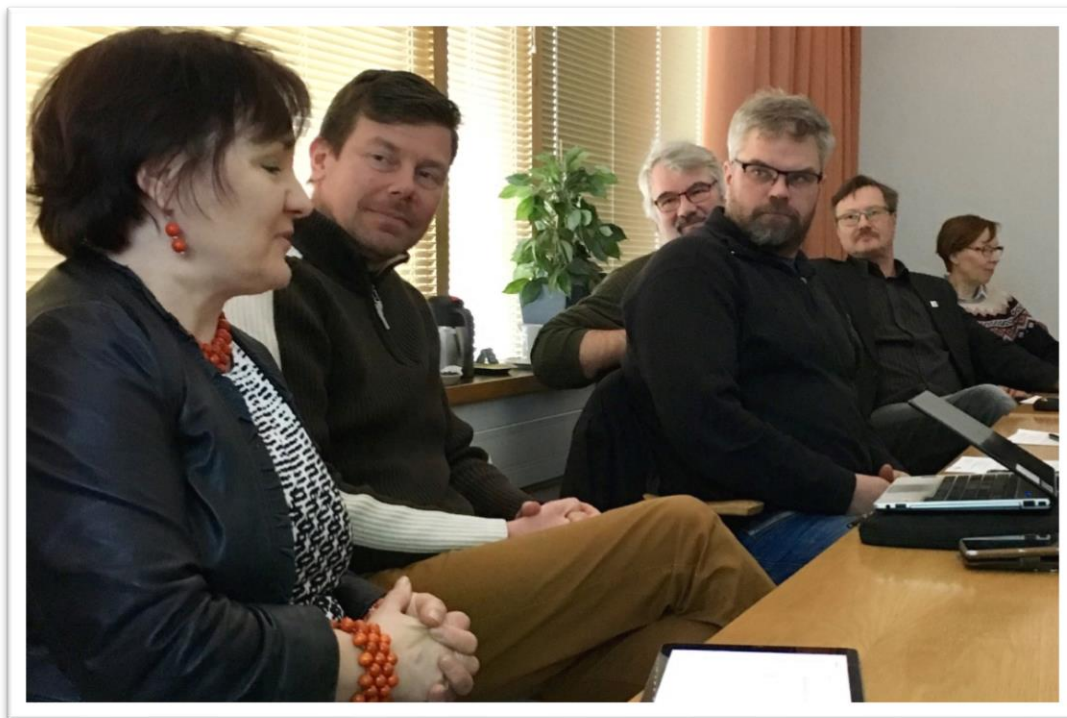
Johtokunnan kokous Keskimään johdon kanssa 18.10.2018.

Liiton työvaliokuntaan muodostivat puheenjohtajisto Tero Lahti ja varapuheenjohtaja Juhana Jalkanen. Työvaliokunta kokoontui kerran toimintavuoden aikana. MTK:n valtuuskunnassa liiton edustajana puheenjohtajan lisäksi ovat Tommi Lunttila Äänekoskelta ja Martti Mäkelä Pihtiputaalta. Varajäseninä vpj Juhana Jalkanen ja Tomi Ahonen. Liiton kevätkokous pidettiin huhtikuussa ja syyskokous joulukuussa.

MTK Keski-Suomen johtokunta

Johtokunta 2018	19.1.	13.2.*	26.2.*	29.3.	14.6.*	20.8.*	18.10.	29.11.	9.12.*	hlö/kokous
Ahonen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	9/9
Hautsalo	X	X	X	X	X	X	X	X	X	9/9
Hienola	X	-	-	-	X	X	X	-	-	4/9
Ilmonen	X	X	-	X	-	X	X	X	X	7/9
Jalkanen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	9/9
Lahti	X	X	X	X	X	X	X	X	X	9/9
Pietiläinen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	9/9
Pusa	X	X	X	X	X	X	X	X	X	9/9
Rantanen	X	-	X	X	-	-	X	-	X	5/9
Valtuuskunnan jäsenet										
Mäkelä	X	X	X	X	X	X	X	-		7/8
Lunttila	X	-	X	X	X	X	X	X		7/8
osallistuja/kokous	11/11	8/11	9/11	10/11	90/11	10/11	11/11	11/11	8/9	
Työvaliokunta	31.12.*						* neuvottelupuhelu tai sähköpostikokous			
Jalkanen	X						** työhaastattelu			
Lahti	X									
	2/2									

Taulukko johtokunnan kokousosallistuminen 2018



MTK Keski-Suomen johtokunnan kokouksessa 19.1.2018 oli kutsuttuna vieraana maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja Anne Kalmari

Liiton johtokunnan ja työvaliokunnan kokoukset

- 19.1.2018 Johtokunnan järjestäytyminen, valiokuntien ja työryhmien jäsenten valinnat Keski-Suomen maataloustuottajain säätiön hallituksen edustajien valinta Liiton edustus eri yhteisöissä
Itä- ja Keski-Suomen valiokuntien ohjesääntöjen hyväksyminen
Lausunnon valmistelu eläinsuojelulain sekä vesienhoidon keskeisiin kysymyksiin. Joutsan eläinlääkäriasian esiin tuominen.
Kuultavana maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja Anne Kalmari
- 13.2.2018 Toimistosihteerin toimen avoimeksi asettaminen
Pankkiasiointioikeudet
- 26.2.2018 Toimistosihteerin toimen täyttö, valittu Vuokko Leivonen (irtisanoutui koeajalla)
Eläinsuojelulain lausunnon toteaminen
- 29.3.2018 Toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018
Kevätkokouksen asiat
Toivo-hankkeen jatkoajan hakemispäätös
Keski-Suomen maataloustuottajain säätiön toimistotilojen osakekannan ja niihin liittyvien muiden osakkeiden ostotarjouksen käsitteleminen ja täsmennys esityksen tekemiseen.
Hirvitalousalueiden kuulemisen kooste
- 14.6.2018 Toimistopalveluiden hankintapäätös MTK Pohjois-Suomelta
Kartoitettiin MTK -kyselyyn kuivuusalueiden kokemuksia.
- 20.8.2018 Hyväksyttiin Keski-Suomen maataloustuottajain säätiön ostotarjous toimistotiloista ja muista tiloista.
- 18.10.2018 Kokous Keskimään toimistossa ja keskustelu johtaja Antti Määtän kanssa.
Esitykset Itä- ja Keski-Suomen valinta-alueilta MTK:n valiokuntiin.
Hankeidean esittelemine ja valmistelun jatkamispäätös.
Yhdistysten taloustilanteen katsaus ja jäsenmaksujen määrittäminen.
Talousarvion ja toimintasuunnitelman luonnos vuodelle 2019
Liiton syyskokouksen valmisteluista päättäminen
- 29.11.2018 Todettiin Toivo-hankkeen jatkoaikapäätös ja suunnitellut toimenpiteet. Esiteltiin ed kokouksessa esittelystä hankeideasta jätetty hakemus kustannusarvioineen.
MTK:n ilmasto-ohjelmasta keskustelu ja päätettiin antaa lausunto siitä MTK:lle.
Kespa-yhtiön selvitystilan raportointi ja yhtiön lopettaminen.
MTK Keski-Suomen talousennusteen läpikäynti sekä henkilöstötilanne.
Käsiteltiin liiton syyskokousasiat, ja esitykset vuoden 2019 talousarvioksi ja toimintasuunnitelmaksi hyväksyttiin.
- 9.12.2018 Toivo -hankkeen projektipäällikön valinta jatkoajalle 30.6.2019 saakka. Valittiin maa-seutuasiainmies Aila Rekola.
Asetettiin työpaikka avoimeksi asiantuntija järjestötehtäviin -nimikkeellä ja sen hakuajasta ja valinta-aikatauluista päätettiin.

Kevätkokous

MTK Keski-Suomen kevätkokous pidettiin perjantaina 27.4.2018 kylpylähotelli Peurungassa. Kokoukseen osallistui 64 henkilöä, joista 49 virallista kokousedustajaa yhteensä 19 tuottajayhdistyksestä. Yhteisöjäsenien edustajia oli kolme.

MTK Keski-Suomen johtokunnan puheenjohtaja Tero Lahti avasi kokouksen toivottamalla ministeri Jari Lepän ja kokousvieraat tervetulleiksi. Puheessaan Lahti palasi viime kesän säähän ja taloudellisesti jo muutenkin huonosti pärjäävä maatalous on jäänyt edelleen polkemaan paikalleen. ”Tuottajalle jäävä osuus elintarvikkeiden hinnasta painuu jatkuvasti huonommaksi. Tuottamamme raaka-aine on maailman mittapuulla mitattuna huippua. Elintarvikeketjussa kaikki eivät hoida osuuttaan, kun elintarviketeollisuus ja kauppa saavat tästä laaturaaka-aineesta irti EU:n keskitasoa huonompaa hintaa”. Vain hinnalla myyminen on henkistä alisuoriutumista ja hinta strategiana varmistavat kurjuuden jatkumisen pitkälle tulevaisuuteen.

Puheenjohtaja totesi myös järjestön avaukset; Grüne woche ja töitäsuomesta.fi, jossa on otettu aktiivimallin jalostaminen käytäntöön. Valtuuskunnan osalta oli pettymys, kun Tommi Lunttilan kausi valtuuskunnan puheenjohtajana päättyi. Lahti osoitti kiitokset Lunttilalle tuoreesta ja uudistavasta otteesta MTK:n valtuuskunnan puheenjohtajana.

Puheensa lopuksi Lahti hahmotteli tulevaa ohjelmakautta: Maataloustuen täytyisi jatkossa kohdistua paremmin ruoan tuotantoon. Tutkimukset pursuavat tietoa, joiden mukaan aktiivinen tuotanto ehkäisee kaikkein tehokkaimmin valumia vesistöihin. Aitoa ja tavoitteellista ympäristötukea olisi rahavirtojen kohdentaminen palkokasveihin, jotka täydentäisivät valkuaisomavaraisuuttamme.

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä kiitteli keski-suomalaisia biotalouden edelläkävijöiksi kokouksesi-telmänsä alussa. Samalla, kun hillitsemme ilmastonmuutosta biotaloudesta saatavilla innovaatioilla, luomme uusia työpaikkoja. Jättimäiset toimijat kuten Kiina ovat aktiivisesti lähteneet Suomen mukaan sijoittamaan biotalouteen. Isot toimijat tekevät sen siksi, että sillä on tulevaisuutta.



Ministeri Jari Leppä ajatustenvaihdossa joutsalaisten Paavo Nummelan ja Matti Haapalan kanssa.

Leppä kertoi maatalouden näkymien olevan positiivisia, mutta usko on koetuksella kannattavuuden laahatessa alamäessä. CAP- uudistuksen lähtökohta on hyvä, suuremmalla strategisuudella ja Euroopan unionin yhteisillä tavoitteilla. Kansallisesti on tarpeen parempi liikkumavara toteuttaa kansallisia toimia. Ruoka pitää olla toiminnan keskiössä ja mahdollisuudet tähän ovat erinomaisen hyvät. Leppä muistutti, että EU:n rahoituksen osalta suurin osa sen palautumisesta Suomeen tulee maataloudesta ja sen kehittämisestä. Maatalouden tulee olla keskiössä.

Byrokratian purkamisen kanssa on tehty työtä ja sitä riittää edelleen totesi maa- ja metsätalousministeri Leppä. Pienteurastamotoiminnan osalta on keskisuomalaislähtöisesti saatu järkeistystä aikaiseksi.

Metsäpolitiikan osalta kuuluvat suuret kiitokset MTK:lle, lulucf ja red 2 ovat järjestelmällä tasolla. Suomalaisista metsätaloutta erityispiirteineen ei moni ymmärrä EU:ssa. Ruuan vientiponnistelut eivät vielä näy tuottajahinnassa, mutta ministeri Leppä totesi varmana, että se tulee jonain päivänä näkymään. Suomalaisen ruuan valtti on turvallisuus ja luotettavuus. Luotetaan viljelijöiden työhön, eri toimijoihin ja hallintoon. Siitä muodostuu arvo ja tätä arvoa haluamme saada maailman markkinoilta omille tuotteillemme.

Jari Leppä toi esille maatalouden kannattavuuden osalta keskeisimmän tekijän, markkinoiden toimivuuden. Suomen elintarvikemarkkinat ovat voimakkaan keskittyneet, se vääristää markkinat. Elintarvikemarkkinallakia rakennetaan tämän ongelman ratkaisemiseksi. Laatutuotannolle kuuluu laatutuotannon hinta. Leppä kehotti myös kuulijoitaan pohtimaan osuuskuntiaan ja niiden suuntaan on rohjetava toimia.

Ministeri Jari Lepän ja kokousyleisön keskustelussa korostui tie- ja puuhuoltoasiat, osallistujien yhteinen tahtotila elintarvikeviennin ponnistelujen etenemiseksi sekä halu saada markkinat toimiviksi. Nyt on tilanne, jossa kilpailuvirasto ohjaa markkinoita maaseudun osalta ja negatiivisin vaikutuksin. Kokousyleisöstä nousi esiin huoli nuoren viljelijä yrittäjän uran alkuvaiheesta ja investoinneista. Kun on vain viisi vuotta aikaa saada korotettua investointitukea, yrittäjälle ei jää aikaa osoittaa kykyjään, jota rahalaitokset vaativat lainaehdoissaan. Esitettiin ajanjakson pidentämistä, jolloin jäisi aikaa suunnitteluun, mahdollisuus osoittaa kyntensä ja velkaantuminen olisi maltillisempaa. Kokousväki vetosi ministeriin nuoren viljelijän korotetun investointituen ajanjakson pidentämiseksi ja/tai lisätä sen alkuun mahdollisuus vapaavuosiin? Myös ohjelmakausien vaihdoskohdat ovat ongelmallisia.

Sukupolvenvaihdoksien tilannetta pohdittiin myös sekä luopuvan että jatkavan polven näkökulmasta. Ministeriöltä kaivattiin toimenpiteitä luopumistuen loppumisen tilanteeseen. On mahdoton tilanne, että päästäkseen ajoissa yrittäjäksi olisi luopujien toimeentulosta huolehdittava. Tämä on koko ruoka-tuotannon uhka.

Ministeri Jari Leppä totesi vastauksissaan huolten olevan aiheellisia. Tiestön kunnon osalta ei ole järjestelmää, jolla siihen saadaan isoja pääomia mukaan. Tarvittaisiin, joku Infra Oy tai vastaava, millä ohjata pääomia. Malli on jo monissa Euroopan maissa. Tiestön kuntoon laitettu tällä hallituskaudella yli yksi miljardi lisää, mutta se ei riitä. Tiestö on keskeinen elinvoimaisuustekijä maaseudulla, totesi ministeri.



Rahoitusmekanismia on uudistettava myös investointitukien osalta. Pankkien vakavaraisuus vaatimukset ovat meille ylivoimaisia, koska ne on tehty Eurooppaan ja epävakavammille alueille. Selvitystyötä tehdään asiaan, ministeri lupasi. Lisäksi investointitukien osalta on muutakin pohdittavaa. Mätkä vivuttaa valtavan rahasumman maatalouteen, sen pääomasta on huolehdittava. Valtio saa maatalouden investoinneista monin verroin rahansa takaisin.

LUTU:n jatkoselvittely on aloitettu. Ministeri Leppä piti selvänä, että jatkajille tulee olla jokin kannuste alalle. Katsotaan nuoriin päin mutta samalla huolehditaan, miten luopijat pärjäävät. Menettelyyn tarvitaan joka tapauksessa EU:n hyväksyntä. Ministeri Jari Leppä lupasi tehdä tämän eteen paljon.

Ala ei kestä enää rahoitusleikkauksia, mistä mediassa puhutaan. Selvää on kuitenkin, että investointituetkaan eivät turvaa kannattavuutta. Ne auttavat riskien hallintaan. Markkinat tekevät alan kannattavuuden. Tähän mennessä ovat tuet olleet iso tekijä. Iso kuva on vakaa ja tasainen. Nyt on pyrittävä siihen, että se on entistä vakaampi. Ministeri Leppä poistui keskustelusta kokousväkeä kiitellen seuraavaan tapaamiseen.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Kalle Hankamäki ja sihteerinä toiminnanjohtaja Anja Kettunen. Sääntömääräisissä asioissa käsiteltiin toimintakertomus tilinpäätös vuodelta 2017 sekä tilintarkastajien tileistä ja hallinnosta antama lausunto. Vahvistettiin tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus. Kokouksen päätteeksi tarjottiin kokousväelle maittava lounas.

Syyskokous

MTK Keski-Suomen syyskokous pidettiin 3.12.2018 kylpylähotelli Peurungassa. Osallistujia oli 20 yhdistyksestä yhteensä 62 virallista edustajaa. Valtakirjalla oli läsnä viisi yhteisöjäsentä. Kokouksessa oli paikalla olleiden kokousvieraiden kanssa yhteensä 73 henkilöä.

Avauspuheenvuorossaan MTK Keski-Suomen johtokunnan puheenjohtaja Tero Lahti palasi kasvukausien säävaihteluihin toteamalla *"Tuurilla oli liian suuri merkitys, se ei sovi harrastamamme tyyppiseen elinkeinoon, jonka perimmäinen tarkoitus on ruokkia oma kansamme ja tulevaisuudessa ilmaston muuttuessa vielä eteläisiäkin kansoja"*. Lahti nosti puheessaan esiin toimimattomat ruokamarkkinat ja ruoantuotannon syylistämisen ilmastosiivon vedoten sekä median tavan tuoda mielipideasiantuntijoita esiin ruoantuotannon tai metsätalouden päästöistä puhuttaessa. Myös kotimaisen kotieläintuotannon kyseenalaistaminen on mediassa esillä ja Lahti kannusti osallistujia miettimään omaa viestintäänsä. Avauspuheenvuoro paneutui myös maatalouden kannattavuusongelmaan ja laajentui elintarviketeollisuuteen. Lahti löysi aiheesta monta kysymystä: Osataanko teollisuudessa hinnoitella tuote oikein? Jos osataan, niin miksi toimeentulo monella maatilalla ja nyt myös teollisuudessa on mennyt alarvoisen puolelle? Onko markkinoinnissa syy, ettei markkinoilta saada maailman parhaille elintarvikkeille kuuluvaa hinta? Ymmärretäänkö edes pyytää? Puheen lopuksi Tero Lahti kannusti kokousyleisöä räväkkään keskusteluun. Ollaanko nykyiseen tilanteeseen ja kannattavuuteen tyytyväisiä?

Kokousvieraksi oli kutsuttu Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja Anne Kalmari ja tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen MTK:sta. Kalmari aloitti kiittämällä kokousväkeä maailman parhaimman ruuan tuottamisesta ja kertoi valiokuntansa aikaan saannoksista: Julkiset ruokahankinnat, joissa periaatepäätös on suosia kotimaista. Alkuperämerkinnät on tehty lainsäädäntötyön kautta kaupassa pakolliseksi. Asetettu tavoite on nostaa vienti 500 miljoonan tasolle panostamalla vientiponnisteluihin. Eviraan saatu toimintatapamuutos hallinnon toimiessa siten, ettei viranomaiskäsitteily ole estämässä vientiä. Eläintenhyvinvointilaki oli kokouksen käsittelyssä, ja intressejä siinä on moneen suuntaan. Lakiesitys panostaa kivunlievitykseen ja lajityypillisen käyttäytymisen kehittämiseen. Kalmari totesi, että suomalaista eläimiin kohdistuvaa lainsäädäntöä voi jo nyt kehua rinta rottingilla.

Kalmari kehui MTK:n edunvalvontaa ja Suomi voi jatkaa tuotantoon sidottujen tukien maksamista. Yrittäjävähennys on tuonut myös maa- ja metsätalouteen sekä pienille yrityksille oikeudenmukaisemman verotuksen. Kalmari totesi normien purkamisen olevan alussa ja onnistumisia siellä on saatu aikaiseksi. Suomen malli luopumistuen kaltaisessa järjestelmässä saattaa laajeta EU tasolla ja Suomessa etsitään korvaavaa järjestelmää LUTU:n tilalle kovasti. Kansallisesti on mietittävä, kuka on tosiasiallinen tuottaja sekä panostamista valkuaiskasvituotantoon, kannusti Anne Kalmari kokousyleisöä. Suomi on maa, jossa on kymmenen puuta jokaiselle maailman asukkaalle. Jokamiehenoikeudet eivät saa kääntyä yksityistä omistusoikeutta vastaan.

Tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen kertoi maatalouspolitiikasta ja positiivista löytyi kansallisesta tukijärjestelmästä. Kriisitukipaketista ja ed. vuoden jäämät reilu 3 milj. enemmän rahaa. Nuorten osalle

tulossa n. 10 e/ha lisää korvausta (1,15 milj. yhteensä). Ympäristökorvausjärjestelmässä ollaan menossa vuoden 2022 saakka näillä näkymin. Ohjelmarahoituksessa on tulossa pilarien välinen muutos, ja se on 10-15 euron suuruusluokka/ha. Tulevan maatalouspolitiikan osalta ilmastotoimet, spv, sekä tieto ja innovointi ovat suuremmassa roolissa kuin aiemmin. Jäsenmaiden vaikutusvalta suurentuu valmistelussa ja se tuonee uutta myös tukijärjestelmän puolelle esimerkiksi tulostavoite kuten ohjelmarahoituksessa. Monivuotisen rahoituskehityksen muutoksessa komission näkemys on, että 2 pilarin osuudessa on kyse rahoitusohjelman muutoksesta. Tämä koskettaa Suomea erittäin kipeästi, sillä EU rahoista suhteellisen suuri osuus on maaseuturahoja. Linjaus suosii suuria EU maita, mikä näkyy päätöksenteossa Brysselissä. Maatalousstrategian kansallistuessa on sidosryhmillä suuri merkitys. Virkamiehillä on valmistelussa pääpaino, mutta myös tuottajajärjestö ja muut sidosryhmät vaikuttavat minkälaiseksi Suomen maatalousstrategia lopulta muodostuu, Lappalainen totesi lopuksi.

Alustuksien jälkeen kysyttiin mm. perintö- ja lahjaveron etenemisestä ja aiheettomien ilmiantojen sanktioinnista. Todettiin, että näissä on vielä etujärjestölläkin vaikuttamisen paikka. Kalmari kertoi, ettei asia ole lakipohjassa, eikä ole noussut asiantuntijakuulemisissa esille, mutta ehdottomasti otetaan huomioon. Kysyttiin perusteita ympäristökorvauksen tukileikkauksien suuntaamisesta kaikille. Ehdotettiin, että oikeudenmukaisinta olisi tehdä leikkauskohdistus niille, jotka ovat saaneet korvauksia, josta rahoitusvaje on aiheutunut. Keskustelussa nousi esiin myös median valta, ja ihmetys, kun maatilayrittäjät eivät pääse heitä koskeviin keskusteluihin mukaan. Kokousyleisö kannusti itse itseään tekemään mediatyötä. Itämeren kuormitusta koskeva puheenvuoro viittasi suolavesi-impulssien puute -väitöskirjaan. Anne Kalmari vastasi tukileikkauksiin, että painotus on kohdennettu mahdollisimman paljon kuten kuvattiin ja sen tavoite oli mahdollisimman pieni vaikutus ruuantuotantoon. Maataloustuottajissa on hyviä esimerkkejä ja puhujia mediaan, on myös itse reipastuttava, esitetty tutkimus on otettu vakavasti myös Suomen ympäristökeskuksessa sekä hallitus on pyrkinyt vaikuttamaan markkinoihin ja kustannustennousuun normipurulla olivat tiivistettynä Kalmarin vastauksia hänelle osoitettuihin kysymyksiin.



Lappalainen sai myös muutamia sisältökysymyksiä sekä laajempaa markkinapohdintaa yleisöltä. Koskeeko oikeudenmukaiset tulot kohta viljelijää vai kuluttajaa? FST (Farm Sustainability Tool) herätti tiedustelun tiedon omistajuudesta. Kokousyleisö kertoi ilmastokeskustelussa asian ratkaisun löytyvän fossiilisten aiheuttamasta kuormituksesta, turvemaat ovat hyviä peltoja ja elintärkeitä karjatiloilille, loma-toimen ohjeista kysyttiin ja nostettiin esiin toimeentulotuen mahdollisuudet sijaisapujen maksujen

osalta. Todettiin vastuun ruuantuottajista ja suomalaisen tuotannon säilymisestä olevan myös kaupalla. Odotetaan pontevia toimia maatalouden kannattavuuden eteen, miljardi euroa on lähtenyt toimialalta vajaassa kymmenessä vuodessa. Lappalainen totesi, että miljardin vähentymisessä on mukana maailmanpolitiikka, johon ei ole Suomellakaan ole sanomista, 2-3 miljoonaa mennyt sääoloihin sekä lisänä kustannusnousu, johon ratkaisun löytäminen on hankalaa. Lappalaiselta kysyttiin tukipotin prosentuaalista leikkauksesta seuraavalle ohjelmakaudelle, leikkaus nykyesitykseen on noin -15 milj. Maataloudessa on aina kyse tukipolitiikasta, myös markkinat ovat taho, joka osallistuu tulonmuodostukseen. Oikeudenmukaiset tulot koskevat myös viljelijää ja kuluttajaa, elintarvikemarkkinat on iso tekijä myös tässä. Suomessa on jäänyt vähemmälle tuottajaorganisaatiot, viljelijäkentässä nämä eivät ole ottaneet tuulta purjeisiin, mutta vaikuttavuutta niillä olisi. FST:ä kohtaan vastustus komission esitystä vastaan on kova. Tavoitteena on, että kohdentamista voisi näin ohjata aktiiviviljelyn suuntaan. Tavoitteena olisi, että EU:n alueella olisi yhteinen pilvipalvelu, missä olisi esimerkiksi viljavuustutkimukset. Hallinnolla tämä olisi siten suoraan saatavilla. Meille tämä viljelysuunnittelu on tuttua, mutta muut ovat tätä vastaan. Lappalainen totesi, että järjestelmän toimivuus, hintalappu ja kuka omistaa kerätyn datan ovat valmistelun keskeisiä kysymyksiä. Ilmastokestävään maatalousalaan pitää olla riskien hallintavälineitä, tuki satovahinkovakuutuksille ja keskinäisiä rahastoja. Turvemaiden raivaus vapauttanut ison osan maatalouden päästöistä (paksuturpeiset maat ovat 10 % pelloista). Turvepelloilta tulee noin 50 % maatalouden päästöistä. Pitää olla valmius keskustella viljelyn vaikutuksista ilmastoon. Jos sitä ei itse tehdä, tullaan se tekemään toimialan puolesta ja ilman meidän vaikutusta, Lappalainen totesi lopuksi.

Mika Niku Lihakunnan edustajana kommentoi avauspuheenvuoroa: Ongelma on hinnan korotuksien saaminen kaupan suuntaan. Poliittinen ilmapiiri on myönteinen ja kuluttajakin odottavat, että milloin hinnat nousevat. Niku totesi, ettei tiedä miten alas pitäisi mennä, että hinnat alkavat nousta. Kaupan vastuullisuus on Nikun mielestä se, mistä pitäisi puhua. Tero Lahti kertoi, että Lidlin markkinat ovat 80 miljardia, Suomen ruokamarkkina on yhteensä 7 milj. Eli Lidl on 10 kertaa suurempi kuin meidän koko ruokamarkkinat. Nyt vaaditaan kaupalta rohkeutta ja ulosmitata se kuluttajan halu maksaa suomalaisesta ja paremmasta tuotteesta, näin meillä pysyy ruokaketjun työpaikatkin.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Paula Pusa ja sihteerinä toiminnanjohtaja. Kokouksen päätösvaltaisudessa todettiin, että kokousedustajat on kutsuttu kirjeellä määräaikaisten puitteissa, ja kokousilmoitus on ollut Keski-suomalaisessa 26.11.2018. Maaseudun Tulevaisuus -lehdessä julkaistu ilmoitus ei täyttänyt sääntöjen vaatimaa seitsemää päivää. Kokous todettiin yhdistyksen 32 § mukaan moitteettomaksi. Puheenjohtaja totesi kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi em. puuttein.

Sääntömääräisissä asioissa hyväksyttiin johtokunnan esittämä toimintasuunnitelma, vahvistettiin palkkiot, korvaukset sekä talousarvio ja yhdistysten jäsenmaksut vuodelle 2019. Valittiin johtokunnan jäsenet Tomi Ahonen jatkamaan ja uutena Jarkko Nurminen MTK Korpilahti Muurame ja Janne Riihonen MTK Keurusseutu. MTK:n valtuuskunnan edustajaksi valittiin Tommi Lunttila Äänekoskelta ja varajäseneksi Tomi Ahonen Uraisilta. Valittiin vastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Jukka Sorjonen ja yhteisötilintarkastajaksi Tilintarkastus Riuttanen Oy, nimettynä tarkastajana HT Tapani Kärkkäinen. Varatilintarkastajina jatkavat SYS Audit Oy ja KHT Anssi Tikkanen. Kokous luovutti muiden tarvittavien edustajien valinnat MTK Keski-Suomen johtokunnalle. Valittiin Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiön hallituksen jäseneksi Kalle Hankamäki ja varajäseneksi Minna Häkkinen Muuramesta. Säätiön tilintarkastajana toimii sama yhteisö kuin MTK Keski-Suomella.

Tämän me teimme – tiivistelmä vuoden 2018 toiminnasta

Järjestön aikaansaannokset toimintavuodelta on koottu listaksi https://www.mtk.fi/ajankohtaista/uutiset/uutiset_2019/fi_FI/MTKsaavutukset2018/

Keskisuomalaisittain Maakunta- ja sote-uudistuksessa oli toimintavuoden työn tavoitteena valmistella tulevaa silmälläpitäen jäsenkunnan yritystoimintaan ja elämään maaseudulla. Uudistuksessa perustettavat maakunnat järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut ja tehtäviä, jotka siirtyy ELY-keskuksista, TE-toimistoista, aluehallintovirastoista, maakuntien liitoista ja muista kuntayhtymistä sekä kunnista. MTK Keski-Suomen luottamus- ja toimihenkilöt osallistuivat aluehallinnon uudistamistyöhön Keski-Suomessa.

Maakuntauudistuksen valmisteluvaihe sisälsi toimintavuonna maaseutupalvelut teeman alla tehtävää esivalmistelutyötä ja sitä tekivät viisi alatyöryhmää. Maatilapalvelut, ympäristöterveydenhuolto, lomitus, maaseudun kehittäminen, kalatalous ja vesitalous. Toimintavuonna valmistelu painottui viranomaisista muodostettuihin valmisteluelimiin. Maakuntauudistuksen tiimoilta on myös osallistuttu erilaisiin tilaisuuksiin ja kokouksiin. Mm. Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläisen kutsumaan keskusteluun maakunta- ja sote-uudistuksen aikataulusta, lainsäädännön valmistelusta ja toimeenpanon jatkumisesta Keski-Suomessa.



MTK Keski-Suomi vastasi KoneAgrian osaston toteuttamisesta vuonna 2018. Osastolle kutsuttiin töihin MTK asiantuntijoita ja naapuriliittojen toimihenkilöitä.

Kuva vas. MTK:n eläinlääkäri Leena Suojala keskustelemassa Jussi Reinin Jämsästä ja Veli-Pekka Kärjen Saarijärveltä kanssa.

Perttu Pyykkönen, MTK:n edunvalvontajohtaja, Otto Makkonen, Yrjö Ehrnrooth ja Jouni Paunonen Etelä-Savosta sekä Juhana Jalkanen Laukaasta keskustelemassa oikean puoleisessa kuvassa.

Yhteistyön merkeissä tavattiin Hakasalmen Revontulella Suomen Yrittäjien Keski-Suomen alueyhdistysten puheenjohtajia. Tapaaminen kiteytti kummankin tahon alue- ja paikallisyhdistysten kuulumiset ja yhteistyöasiat.

Edellisenä vuonna aloitti MTK Keski-Suomen alueella liki koko maakunnan kattavana toimiva Keuruun lomituksen paikallisyksikkö. Keuruun paikallisyksikkö perusti yhteistoimintaryhmän siten, ettei joka kunnasta ole palvelunkäyttäjien edustusta vaan edustajia on yhteensä kuudelta alueelta ja MTK Keski-

Suomea pyydettiin nimeämään edustaja ryhmään. Yhteistoimintaryhmä kokoontui kaksi kertaa toimintavuonna. Keuruun lomitukseen paikallisyksikön yhteistoimintaryhmän alueen edustajat ja vara-edustajat toimintakertomusvuonna olivat:

Kivijärvi – Karstula – Kyyjärvi Siru Kirvesmäki Karstula, varalla Heini Hakkarainen Kivijärvi
Jyväskylä – Muurame – Uurainen – Jämsä Jussi Reini, Jämsä, varalla Mervi Säynätmäki Korpilahti
Keuruu – Multia – Petäjävesi – (Mänttä-Vilppula) Eteläaho Ari Keuruu, Oikarinen Mikko Petäjävesi
Kannonkoski – Saarijärvi Reijo Kantonen Saarijärvi, Arto Seppälä Kannonkoski
Viitasaari – Pihtipudas – Kinnula Jaana Niemonen Kinnula, Kautiainen Mika, Pihtipudas
Laukaa – Hankasalmi – Konnevesi – Äänekoski Raija Pulkkinen Laukaa, Arvo Leppänen, Konnevesi
MTK Keski-Suomen edustaja, Ari Hautsalo Viitasaari, johtokunnan jäsen

Keuruun lomitussyksikössä toiminut LP-hanke päättyi toimintakertomusvuonna. MTK Keski-Suomella oli edustajat hankkeen ohjausryhmässä. Hankkeen tavoite on tukea ja kehittää paikallisyksikköä muutosvaiheessa sekä luoda uusi toimiva, tasapuolinen ja avoin palvelumalli maatalousyrittäjien ja turkistuotajien lomituspäalvelujärjestelmäksi Keuruun paikallisyksikön toiminta-alueille. Keuruun paikallisyksikkö on tällä hetkellä kolmanneksi suurin Suomessa toimiva maatalouslomitukseen paikallisyksikkö. Hankkeen loppuraportissa maatalouslomittajien mielipiteenä kerrottiin koulutuksen ja yhteisten palaverien tärkeydestä suuressa lomitusalueessa, se on tärkeää ammattitaidon, yhteishengen sekä henkisen jaksamisen kannalta. Kehitystyön panosta maakuntauudistuksen tullessa painotettiin. Keski-Suomen LP-hanke toimi pilottihankkeena ajatellen paikallisyksiköiden yhdistymistä. Sen haasteeksi muodostuivat maakuntauudistuksen aikataulun muutos ja muuttuva/uudistuva lomituspäalvelulaki. Päalveluiden digitalisoitumiseen ei hankkeella ollut juurikaan antia.

Keskeisistä lakiuudistuksista merkityksellinen oli laki eläinten hyvinvoinnista. Siihen MTK Keski-Suomi antoi lausunnon, jossa korostettiin suomalaisen tuotantovan lähtevän eläintenhyvinvoinnista huolehtimisesta. Lausunnossa korostettiin, että eläinten hyvinvoinnin arvioinnin ja valvonnan painopiste tulisi olla eläinten käyttäytymisen tunteva ja lajilähtöinen. Vaikka lailla tavoitellaan yhdenvertaisuutta, on se osoittautunut vaikeaksi saavuttaa käytännössä esim. valvontatilanteessa. Tästä syystä on välttämätöntä tavoitella keinoja, jotka yhtenäistävät lain tulkintaa, varmistavat toiminnanharjoittajan oikeusturvan ja pyrkivät mahdollisimman tasapuoliseen kohteluun lain edessä.

Loppuvuodesta nousi esiin MTK:n laatima ilmasto-ohjelma. MTK-Keski-Suomi näki sen vastaavan yleiseen ilmasto- ja ympäristökeskusteluun ja olevan osoitus maa- ja metsätalouden kantavan vastuunsa ilmastosta, ympäristöstä ja omassa toiminnassamme. Tämä ymmärtäen toivottiin varovaisuutta, etujärjestön ei tulisi lähteä rajoittamaan maatilayrittäjien yritystoimintaa. Edelleen on relevanttia pelätä luonnonvarojä hyödyntävän yritystoiminnan aseman heikentymistä.

Toimintavuonna aloitti Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän maatalousalan neuvottelukunta. Sen tehtävänä on koulutuksen seuranta, tehdä ehdotuksia opetussuunnitelmien sekä koulutustarjonnan kehittämiseksi työelämän ja yhteiskunnan tarpeita vastaavaksi. Neuvottelukunta piti kaksi kokousta, toiminnanjohtaja on MTK Keski-Suomen edustaja toimielimessä. Neuvottelukunta käsittelee mm. koulutuksen työelämäyhteistyön käytäntöjen kehittämistä maataloilla tapahtuvassa työelämäjaksoissa.

MTK Keski-Suomi pyrkii omilla toimilla edistämään yhdistystoimijoiden jaksamista, yhteenkuuluvuutta ja keskinäistä luottamusta. Liiton toiminnan tavoitteena on tukea ja tuottaa lisäarvoa yhdistysten useimmiten lähes talkoovoimin toimiville vastuuhenkilöille. Yhdistyksien kannustaminen keskinäiseen yhteistyöhön ja tehokkaampaan paikalliseen ja maakunnalliseen edunvalvontaan on vakiinnuttanut yhteistoimintaa alueella. Keski-Suomen metsävaliokunta on lisännyt metsänhoitoyhdistyksen keskinäistä ja MTK-yhdistysten ja liiton yhteistyötä maakunnan tasolla.

Itä ja Keski-Suomen MTK -yhdistysten luottamushenkilöpäivät pidettiin Keski-Suomessa Peurungassa. Osallistujia oli ennätykselliset 157 henkilöä neljän liiton alueelta. Keski-suomalaisia oli osallistujista suurin joukko yhteensä 52 henkilöä ja kaikki yhdistykset olivat edustettuna.

Maaseutunuorten valiokunta ja nuorten toiminta 2018

Keski-Suomen maaseutunuorten valiokunta kokoontui neljä kertaa vuoden 2018 aikana. Lisäksi osallistuttiin yhteiseen Itä- ja Keski-Suomen maaseutunuorten valiokuntien kokoukseen tammikuussa.

Keski-Suomen maaseutunuoret osallistuivat Pohjois-Savon järjestämiin Kuusenkaristajaisiin Tahkolle tammikuussa. Keski-Suomesta oli mukana toistakymmentä nuorta. Kaikille avoin keilailta Hankasalmen revontulella oli 27.3. Arki-illan tapahtuma toi kuitenkin toivotun huilaushetken arjen keskellä.

Huhtikuussa käytiin reippailemassa Etelä-Konneveden kansallispuistossa, missä koleasta ilmasta huolimatta lämmin tunnelma piti kylmän poissa!

Okra-messuille ja manujen iltajuhlaan osallistuivat Riikka Kananen, Henna Laulajainen, Sanna Ahonen ja Saara Patama. Tarinat jäivät illasta elämään ja huhut kertovat, että Keski-Suomen maaseutunuorten valiokunnan jäsen Ilkka Suur-Uski oli myös paikan päällä ja illan pääesiintyjän solistina!

Elokuussa Amanda Vesiaho, Sanna Ahonen ja Saara Patama olivat päivän Jyväskylän Seppälän Prismassa kertomassa ruuan kotimaisuudesta ja sen merkitystä! Tapahtuma oli kuluttajille suunnattu ja osasto pidettiin hedelmä- ja vihannesosastolla, missä oli myös alkuperämerkkien ja viljalajien tunnistamista. Tapahtuma oli suosittu ja sai kaupan asiakkaat pysähtymään juttelemaan.



Syyskuun aikana maaseutunuorten valiokunta oli mukana Tarvaalan agrologiopiskelijoiden kastajaisissa pitämässä tietovisaa ja omaa tehtävärastia. Paikalla oli Amanda Vesiaho maaseutunuorten valiokunnasta ja järjestöagrologi Antti Waris. Kysymykset olivat maaseutuaiheisia ja haastoi tuoreita opiskelijoita toden teolla!

Lokakuussa maaseutunuoret tarjosivat agrologiopiskelijoille keilailtapäivän Saarijärven Liikelataamolle ja tapahtuma veti kaikki radat täyteen!

Valtakunnallinen maaseutunuorten syysparlamentti järjestettiin Oulussa marraskuussa. Keski-Suomen valiokunnasta edustajina olivat Riikka Kananen, Henna Laulajainen ja Sanna Ahonen. Tapahtumasta jäi laajat verkostot käteen!

Joulukuussa vieteltiin myös Keski-Suomen maaseutunuorten pikkujouluja mökillä Kannonkoskella. Pikkujouluissa oli 15 nuorta juhlimassa ja tapahtuman yhteyteen oli järjestetty teemaan sopivaa ohjelmaa YKSISÄ-hankkeen kanssa.

Perinteiset maaseutunuorten joulutulet syttyivät teiden varsille 21.12. Hankasalmella, Kannonkoskella, Karstulassa, Korpilahdella, Pappisissa, Pihtiputaalla ja Viitasaarella.

Keski-Suomen Metsävaliokunta

Keski-Suomen metsävaliokunnassa on edustettuina metsänhoitoyhdistysten puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat sekä MTK Keski-Suomi, valiokunnan kokouksiin kutsutaan MTK metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tirola.

Metsävaliokunta kokoontui vuoden 2018 aikana kaksi kertaa. Ensimmäisessä kokouksessa 19.2 käsiteltiin Suomen Riistakeskuksen alustuksen pohjalta riista asioita ja erityisesti hirvikantaa. Todettiin myös, että mhy ja mty ovat tehneet maanomistajaedustajistaan kattavat esitykset paikallisiin riistanhoitoyhdistysten hallitukseen 2-vuotiskaudeksi. Kokouksessa käsiteltiin myös Sote- ja maakuntauudistusta, Itä- ja Keski-Suomen valiokuntien ajankohtaistilannetta, sähkölinjojen vierimetsähakkuista sekä Metsänhoitoyhdistysten ja MTK:n paikallisyhdistysten yhteistyötä. Toisessa kokouksessa 11.10 käsiteltiin ainoastaan järjestöuudistusta Perttu Pyykkösen alustamana. Valiokunnan puheenjohtajana toimi MTK Keski-Suomen vpj Juhana Jalkanen Laukaasta ja varapuheenjohtajana MHY Keski-Suomen pj. Pirjo Luotola Saarijärveltä. Sihteerinä MTK metsälinjan kenttäpäällikkö Pauli Rintala.

Metsänomistajien kansainvälisestä, valtakunnallisesta ja maakunnallisesta edunvalvonnasta ja vaikuttamisesta vastaa MTK:n metsälinja. Keski-Suomessa toimii MTK metsälinjan kenttäpäällikkö Pauli Rintala yhdessä maakunnan metsänhoitoyhdistysten kanssa. MTK:n edunvalvonta ulottuu joissain tapauksissa jopa yksittäiseen metsänomistajaan saakka, mutta yleensä metsänhoitoyhdistys vastaa metsänomistajakohtaisesta ja paikallisesta edunvalvonnasta. Metsänhoitoyhdistys tarjoaa metsänomistajille edunvalvonnan lisäksi myös kattavat liiketoiminnalliset palvelut sekä laaja-alaista neuvontaa, koulutusta ja tiedotusta.

MTK metsälinja oli vaikuttamassa keskisuomalaisen metsänomistajien edunvalvontaan metsänomistajien edustajana vuonna 2018:

- Ministerien ja ministeriöiden sekä Eduskunnan valiokuntien tapaamiset
- Europarlamentaarikkojen ja kansanedustajien tapaamiset
- Keski-Suomen maakuntakaavan ja -ohjelman päivitys sekä maakunnan kehittäminen
- Kunnalliset yleis-, asema- ja rantakaavat sekä tuulivoimapuitokaavat
- Keski-Suomen vesienhoitosuunnitelmat ja vesienhoidon toimenpideohjelmat
- Alueellinen metsäohjelma ja luonnonhoidon toteutusohjelma
- Riista-asiat, petokantojen ja hirvieläinkantojen hoito sekä metsästys
- Metsien monimuotoisuuden toteutusohjelma (METSO) ja luonnonsuojelu sekä luonnonhoito
- Kestävän metsätalouden rahoituslaki ja sen toteutus (Kamera)
- Puukaupan määrä- ja hintaseuranta sekä puutavaran ja energiapuun mittausta ja sen kehittäminen
- Puumarkkinoiden sidosryhmäyhteistyö ja tukinkatkannon tietopankit sekä katkonnan seuranta
- Maanvuokrasopimukset, sähkölinjasopimukset ja muut vuokrasopimukset
- Puunkäytön lisääminen ja uudet investoinnit
- Metsänhoitoyhdistysten kehittäminen, yhteistyö ja metsänomistajien järjestäytyminen



Edustajat valiokunnissa 2018

Maaseutunuorten valiokunta MTK Keski-Suomi

Ahonen Sanna	Uurainen	Eteläaho Oskari	Keurusseutu
Kananen Riikka	Pihtipudas	Heiska Juho	Toivakka
Laulajainen Henna, pj	Laukaa	Suur-Uski Ilkka, vpj	Jyväskylä
Vesiahho Amanda	Jyväskylä	Vertainen Henri	Äänekoski
Pietiläinen Tuomas, jk. ed.	Hankasalmi	Piesala Eemeli, mhy ed.	Petäjävesi
Waris Antti, sihteeri			

Metsävaliokunnan edustajat MTK Keski-Suomi

Lahti Tero	Karstula	Hienola Paavo	Jämsä
Jalkanen Juhana	Laukaa	Anja Kettunen	MTK Keski-Suomi

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen yhteiset valiokunnat 2018

Peltokasvaliokunta

Hankamäki Kalle	Jämsän seutu
Luntila Tommi	Äänekoski
Pakkanen Jarkko	Jyväskylä

Maitovaliokunta

Ahonen Tomi	Uurainen
Pietiläinen Tuomas	Hankasalmi

Osaaminen ja hyvinvointi valiokunta

Pusa Paula	Keuruu
Mäkelä Martti	Pihtipudas

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Hautsalo Ari	Viitasaari
Ilmonen Kari	Korpilahti, Jkl

Jäsenpalveluvaliokunta

Rantanen Jani	Joutsa
---------------	--------

Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyysvaliokunta

Kauppinen Piia	Konnevesi
Rantanen Jani	Jou-Lu
Vuoriniemi Hannu	Kerurusseutu

Erikoiskasvaliokunta

Matomäki Tommi	Keuruu
Hienola Paavo	Jämsä

Luomuvaliokunta

Muhonen Markus	Karstula
Hatakka Markku	Hankasalmi

Lihavalikunta

Jalkanen Juhana	Lievestuore
Jaatinen Lauri	Toivakka

Kuluttajatyövaliokunta

Huhtala Marianne	Laukaa
------------------	--------

Keski-Suomen edustajat MTK:ssa ja sen valiokunnissa 2018

Peltokasvaliokunta

Hankamäki Kalle	Jämsä
-----------------	-------

Jäsenpalveluvaliokunta

Kettunen Anja	MTK Keski-Suomi
---------------	-----------------

Valtuuskunta

Lahti Tero	Karstula
Luntila Tommi	Äänekoski
Mäkelä Martti	Pihtipudas

Osaaminen ja hyvinvointi valiokunta

Pusa Paula	Keuruu
------------	--------

Valtuuskunnan varajäsenet

Jalkanen Juhana	Laukaa
Ahonen Tomi	Uurainen

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen valiokuntien toiminta

Itä- ja Keski-Suomen maitovaliokunta

Itä- ja Keski-Suomen maitovaliokunta kokoontui vuoden aikana yhden kerran. Syksyllä suunniteltiin maitoseminaaria ja sen yhteyteen valiokunnan kokousta, mutta tapahtuma ajoittui samaan aikaan Itämaidon tilaisuuden kanssa, joten se päätettiin siirtää tammikuulle 2019. Myöhemmin kävi ilmi, että Itämaidon tilaisuus jouduttiin perumaan vähäisen osanoton vuoksi.

Valiokunnan kokouksessa 22.3. käsiteltiin mm. Brexit - millä tavoin Iso-Britannian lähtö vaikuttaa EU:n maitomarkkinoille? Erityisesti Irlanti vie paljon Iso-Britanniaan, mikä sisältää suuren riskin markkinahäiriöistä. Alustavasti on kuitenkin sovittu, että heti brexitin myötä rajoitteita ei tulisi, vaan olisi siirtymäaikaa. Mikäli Irlannin tuotanto tulisi kaikki EU -maihiin, johtaisi se isoihin ongelmiin maitomarkkinoilla. Iso-Britannia on alituotantomaa, joka on riippuvainen tuonnista. Tämä kiinnostaa mm. Uusi-Seelantia, joka on iso viejäämaa. Uusi-Seelanti on halukas aloittamaan kauppaneuvottelut EU:n kanssa.

EU on tehnyt hyviä kauppasopimuksia mm. Japanin kanssa, mikä on ollut markkinoiden kannalta positiivinen asia. Myös Suomi vie Japaniin mm. juustoja.

Rasvattoman maitojauheen markkinahinta on historiallisen alhaalla ja interventioista myydään vielä tätäkin halvemmalla. Nyt on menossa tarjouskierros interventiomyynteistä, jossa myynnissä on noin neljännes kaikesta varastossa olevasta rasvattomasta maitojauheesta. Tällä hetkellä ei ole näköpiirissä, että interventiovarastoon ostettaisiin sisään mitään. Interventiosta ostavat tahot käyttäytyvät tässä tilanteessa niin, että ne odottavat aivan viimeiseen hetkeen ostopäätöksen tekemistä. Suo-messa osuusmeijerijärjestelmä on tasoittanut markkinoiden ongelmia.

Merkittävä osa isoista jäsenmaista puolustaa interventiojärjestelmän olemassaoloa, vaikka asiasta välillä käydäänkin keskustelua. Myös Euroopan tuottajajärjestön Copa Cogecan virallinen kanta on interventiojärjestelmän jatkamisen puolella.

Voitaisiinko interventiovarasto purkaa muulla tavoin kuin tuomalla siellä oleva tavara markkinoille? Tämä voisi tervehdyttää markkinoita. Tarkkaa tietoa ei ole, olisiko tämä mahdollista.

Investointitarpeita ja -intoa tuottajilla olisi, mutta rahoituksen saanti on tällä hetkellä erittäin vaikeaa. Vakuusarvojen osalta ongelmat jatkuvat erityisesti alueilla, joilla mm. pellon vakuusarvot ovat muuta maata heikompia. Tässä kohtaa on edunvalvonnassa otettava vahvemmin roolia pankkien suuntaan. Maitovaltuuskunnassa rahoituskysymykset ja investoinnit ovat olleet pääaiheina. Asia on myös MTK:n maitovaliokunnassa työn alla.

CAP-uudistuksen osalta käytiin lyhyesti läpi valmistelun nykytilanne. Erityiskysymyksiä ovat mm. EU:n budjetti ja tukijärjestelmien uudistaminen sekä yksinkertaistaminen.

Lomituspalvelulaki on menossa näillä näkyminen eduskuntakäsittelyyn elokuussa 2018. Muuten asian osalta ei ole tapahtunut juuri mitään, koska STM:ssä on uudistettu asiaa käsittelevää organisaatiota (laki siirtyi vuoden 2019 puolelle).

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Tuomas Pietiläinen Keski-Suomesta. Valiokunnan sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Vesa Kallio Etelä-Savosta.

Itä- ja Keski-Suomen lihavaliokunta

Valiokunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa 13.2. Siilinjärvellä ja 9.11. Kuopiossa. Valiokunta järjesti 13.4. Kuopiossa liha-alan kannattavuuspäivän.

Ensimmäisessä kokouksessa valiokunta kävi keskustelun mm. katovuodesta, kannattavuustilanteesta ja eläinsuojelulain uudistamisesta. Valiokunnalle esiteltiin myös Viljatorin toimintaa. Kokouksessa valiokunta päätti järjestää liha-alan kannattavuusseminaarin, laati tiedotteen, jonka keskeinen sanoma oli: Kato ja alhaiset tuottajahinnat pahentavat lihatilojen talousvaikeuksia, ja lähestyi MTK:ta verkostojen toiminnasta.

Liha-alan kannattavuusseminaari Kohti parempaa kannattavuutta pidettiin 14.3. Kuopiossa. Siellä esiteltiin tuottaja- ja toimialaorganisaatioiden mahdollisuuksia, liha-alan verkostojen toiminta ja kuultiin liha-alan yritysten puheenvuorot Atrialta ja HK:lta. Päivän paneeliosuudessa teollisuuden ja MTK:n edustajat hakivat yhdessä keinoja parantaa alan kannattavuutta.

Valiokunnan toisessa kokouksessa 9.11. kenttäpäällikkö Vesa Hihnala kertoi Snellmanin toiminnasta ja lihamarkkinoiden tilanteesta ja toiminnasta. Snellman on aloittanut lihan tuottajahintojen nostot, turvataksaan raaka-aineen saannin myös jatkossa. Snellman on sitoutunut kotimaisen lihan käyttöön. Kehitystyötä liha-alan sisällä tulee edelleen jatkaa, vaikkakin kehitys on ollut erittäin nopeaa.

Valiokunta keskusteli tukiuudistuksesta, jossa näkemys oli, että tukiratkaisujen tulee olla tuotantoa kannustavaa. Nautaverkoston puheenjohtaja Pasi Ingalsuo kertoi nautaverkoston toiminnasta ja edunvalvontatyöstä. Nautaverkosto on vaikuttanut hyvinvointikorvauksen valmisteluun ja nautojen rekisteröinti- ja ilmoitusmenettelyyn on saatu helpotusta. Nautaverkosto on tehnyt myös liha-alan strategiatyötä. Valiokunnan mielipide oli, että kustannusnousu on saatava markkinahintoihin ja laati kannanoton

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Ahti-Pekka Vornanen Pohjois-Savosta ja varapuheenjohtajana Juhana Jalkanen Keski-Suomesta, sihteerinä toimi Jari Kauhanen Pohjois-Savosta.

Itä- ja Keski-Suomen peltokasvivaliokunta

Itä- ja Keski-Suomen yhteinen peltokasvivaliokunta kokoontui yhden kerran kertomusvuoden aikana. Valiokunnan kokous pidettiin 12.11. Kyyhkylän Kartanossa Mikkelissä. Kokouksessa oli Max Schulmanin ajankohtaiskatsaus maailman viljataseesta, viennin ja tuonnin suhteesta, viennin parantavasta vaikutuksesta kotimaan hintatasoon, kerrattiin Viljatori -palvelun nykytilanne, sen toiminta ja tavoite sekä tulevaisuuden näkymät. Yrjö Ehrnrooth esitteli byrokratian hyödyntämisen mallia maatila- ja maaseutuyrityksen toiminnassa ja johtamisessa. Avoimuus, valvonta ja laatujärjestelmä ovat asioita minkä keskiöön Ehrnroothin esitys perustuu. Nämä tekijät määrittäisivät myös tuotteiden markkina-arvoa. Esityksessä paneuduttiin byrokratian purkuun, laatukäsikirjan tekemiseen jokaiselle tilalle ja Vipupalvelun käyttöönotto laajasti. Viranomaisten avoimuus on perustekijä, joka tuo osaltaan valvonnan kevenemisen ja sen kuormitus viljelijää kohti pienenee. Avoimuutta ja laatutekijöitä voisi edistää ulkoisella auditoinnilla. Järjestelmä kohtelee yrittäjiä tasapuolisesti kokoluokasta huolimatta, koska isommat yksiköt pystyvät tekemään laadun teknologialla, ja pienemmät tilat voivat todistaa sen käytännön valvontatoimenpiteillä. Järjestelmä keräisi dataa ja esittäisi valvonnan tuloksia, esimerkiksi kuinka toimet ovat osuneet ilmaston hyväksi. Tieto olisi elintarvikeketjun käytettävissä vastuullisuusinformaationa. Saatua dataa ja järjestelmää pystyisi hyödyntämään laadun takeena ja siten kilpailutuna kotimaisilla ja kansainvälisillä markkinoilla.

Valiokunnan keskustelussa todettiin, että valvontaa ei ole syytä keventää, sillä kansainvälisillä markkinoilla suomalaista valvontaa arvostetaan ja sen arvo tulee vielä kasvamaan, esimerkiksi kaupassa Kiinan kanssa tämä korostuu jo voimakkaasti. Suomalaisia virkamiehiä arvostetaan ulkomailla ja suomalaisen viranomaisvalvontaan luotetaan. Markkinoiden kannalta olennaisia tietoja on syytä selvittää ja valvonta on osa sitä työtä. On myös todellista, että viljelijällä on kasvun paikka, että valvonnan toiminnasta saataisiin ”kaveri”. Max Schulman lisäsi, että Viljatori on järjestelmän keskiössä, tarkastellaan valvontatoimenpiteitä hyötyineen ja arvioidaan näiden merkitystä.

Kokouksen ja valiokunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna Yrjö Ehrnrooth Etelä-Savosta ja sihteerinä Antti Waris MTK Keski-Suomesta.

Itä- ja Keski-Suomen luomuvaiokunta

Luomuvaiokunta kokoontui kaksi kertaa 16.3. Juvalla ja 6.12. Kiuruvedellä. Ensimmäisessä kokouksessa ELY-keskusten luomuvaiokuntatyön keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä vuodelle 2018 esitteli tarkastaja Marja Pulkkinen ELY-keskus Etelä-Savosta. Esitelmän viesti oli, että tarkastajista tehdään enemmän luomuvaiokuntajia kuin tarkastajia. Luomutuottajia pyritään informoimaan etukäteen luomuvaiokuntaan ja – tuotantoon liittyvissä asioissa. Tavoitteena on, että viljelijä noudattaa annettuja ohjeita ja siten välttää sanktiot. Tarkastustilanne ei ole neuvontatilanne. Lisäksi valiokunta käsittelee ajankohtaisia luomuasioita asiantuntija Jukka Markkasen johdolla.

Kannanotossaan valiokunta kiinnitti huomiota alueellaan annettavan luomukoulutuksen ja Luomu-hanketoiminnan vähäisyyteen. Lisäksi valiokunta kiinnitti huomiota nautojen erimittaisiin siirtymävaiheisiin siirryttäessä tavanomaisesta luomuun. Valiokunta haastoi kaikkia luomutuottajia ja -jalostajia kehittämään tuotantoaan sekä lisäämään markkinointiponnisteluja, jotta kotimaista luomuruokaa tulisi yhä enemmän kuluttajien saataville ja vientiin asti. Luomutuotteiden tarjonta ja kysyntä ei aina kohtaa. Luomutuotteiden ympärivuotisen tarjonnan varmistamiseksi, ruokaketjun sisäistä yhteydenpitoa tulee lisätä tuottajalta kuluttajalle asti, kaikki väliportaavat mukaan lukien.

Toisessa kokouksessa Johanna Andersson MTK:sta esitteli MTK TUPA – luomutyötilan, jossa yhteyshenkilönä toimii valiokunnan puheenjohtaja Timo Lindsberg. Johanna Anderssonin ajankohtainen maatalouspoliittinen katsaus piti sisällään mm. uuden ohjelmakauden maaseutuohjelman sisältöä. Ruuantuotannon lisäksi ympäristö- ja ilmastoteemat nousevat esiin. Rahoituskehys on haastavin asia ratkaistavaksi. Komissio esittää rahoituksen pienentämistä maatalous- ja maaseutusektoreille. EU tarvitsee rahaa mm. maahanmuuttokysymyksiin ja turvallisuuteen.

Keskusteltiin myös Itä-Suomen maaseutuohjelman väliarviointista. Oman ympäristöohjelman avulla alueelliset vesienhoitosuunnitelmat, erityispiirteet ja kohdentamistarpeet saadaan koottua nykyistä vaikuttavamman kokonaisuudeksi esimerkiksi viestinnän, koulutuksen ja neuvonnan kautta.

Ruokahuoltopäällikkö Helena Laitinen kertoi Kiuruveden kaupungin ruokahuollosta. Kiuruvesi on kunnostautunut käyttämään lähi- ja luomuruokaa isona alkutuotantopitäjänä. Alkutuotanto muodostaa neljänneksen Kiuruveden työllisestä työvoimasta ja merkittävästi myös kaupungin rahavirroista. Ruoka tehdään keskuskeittiössä, valmistuskeittiöissä (3) ja palvelukeittiöissä (9). Kiuruvesi on mukana hankintarenkaassa Sansiassa, jossa volyymit tuovat hyötyjä ja säästyy aikaa mm. kilpailutuksessa.

Kannanotossaan valiokunta totesi, että luomutuotanto on vastaus ilmastotavoitteisiin. Monipuolinen viljelykierto, nurmen käyttöön perustuva karjanruokinta sekä huolellinen karjanlannan käyttö ja kierrätysravinteiden hyödyntäminen vähentävät ruuantuotannon kokonaispäästöjä. EU:n luomuasetuksen soveltamisessa Suomeen on huomioitava pohjoinen sijaintimme. Nykyinen mahdollisuus pitää karja tavanomaisessa tuotannossa mutta kasvattaa karjan tarvitsema rehu luomuna, olisi sallittava jatkossakin. Ilmastotavoitteita edistetään mahdollistamalla peltoviljely luomuna karjataloilla. Luomuraaka-aineiden käyttöä julkisissa ruokapalveluissa voitaisiin lisätä asettamalla vähimmäiskäyttömäärä.

Luomutuotannon kannattavuuden parantamiseksi esitetään Eviran luomutarkastusmaksun poistamista. Kyseessä on viranomais toiminta, mutta sen kustannus on siirretty asiakkaiden maksettavaksi.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Timo Lindsberg Pohjois-Savosta ja sihteerinä Vilho Pasanen MTK Pohjois-Karjala.

Itä- ja Keski-Suomen erikoiskasvivaliokunta

Itä- ja Keski-Suomen erikoiskasvivaliokunta aloitti toimintansa vuonna 2018. Valiokunnan jäsenistö edustaa laajasti vihannes-, juures- ja marjakasvien sekä perunan tuotantoa. Valiokunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa ja kävi laajasti läpi alaa koskettavia asioita.

Ensimmäisessä kokouksessa MTK:n kasvinviljelyasiamies Mika Virtanen kertoi keskusliiton edunvalvonnasta, jossa keskeisessä roolissa on erilaiset sähköiset välineet, mutta myös aktiivisesti toimivat alueelliset valiokunnat. Asioiden edistämisessä on tärkeää yhteistyö alan muiden järjestöjen ja toimijoiden kanssa. MTK toimii myös aktiivisesti EU-tasolla. Edunvalvonnan ajankohtaisista asioista valiokunta nosti esille kausityölain tuomat ongelmat, jotka tulevat pitkälti EU-lainsäädännöstä. Työministeriön toimenpiteiden vuoksi ulkomaisen työvoiman lupa-asiat ovat menneet merkittävästi työläämmäksi, kun samoja asioita kysytään moneen kertaan ja jokaisen työntekijän osalta erikseen. Lisäksi eri maista tuleville ja eri tunnisteilla oleville haetaan eri tavoilla lupia.

EU:n lannoitelainsäädännön uudistukseen liittyen keskusteltiin mm. jätevesilietteen käytöstä ja, millä tavoin niitä käytetään muualla Euroopassa. Jätevesiliete aiheuttaa viiden vuoden karenssin vihannenviljelylle. Lannoitelainsäädännön kiristys EU-tasolla voisi mahdollistaa suomalaisille tuotteille kilpailuetua, koska Suomessa kadmiumille asetetut rajat ovat merkittävästi tiukemmat kuin monessa muussa EU-maassa. Tukipolitiikan osalta nostettiin esille ympäristökorvauksen rahoitusvaje, joka vaikuttaa erityisesti puutarhatuotantoon. Peruskorvaus laskee jopa 150 euroa hehtaarilta, ellei lisärahoitusta tule. Vuonna 2018 C-alueelle tuli sadonkorjuuvelvoite johtuen vuonna 2017 lisääntyneestä nauriin ja tarha-herneen viljelystä (tuki 350 euroa/ha johti ko. kasvien viljelyn lisäämiseen ilman aikomusta sadonkorjuusta), käytännössä tukimenekki on ollut noin miljoona euroa. Sadenkorjuuvelvoite on asetettu C-alueelle, koska ongelma on ollut siellä. EU:n uudella ohjelmakaudella tavoitteena on tukien (ja peltojen) kohdentuminen aktiiviviljelijöille ja tuottavaan toimintaan.

Kasvinsuojeluaineiden osalta todettiin, että Tukesin linja on vain entisestään tiukentunut. Luomun osalta asiaa on viety Tukesin suuntaan mm. Luomuliiton ja ProLuomun kautta, mutta siinä tarvitaan MTK:n kanssa yhteistyötä. Tämä koskettaa myös tavanomaista tuotantoa, kun samoja tuotteita osaltaan käytetään molemmissa. Korvaavien aineiden osalta ongelmana on lisäksi niiden erittäin korkeat hinnat.

Vuoden kolmannessa kokouksessa oli jo tiedossa, että CAP-valmistelussa nykyistä tukijärjestelmää hyödynnetään eli täyttä remonttia ei liene tulossa. Ympäristökorvausjärjestelmä menee todennäköisesti uusiksi eikä se ole nyt ollutkaan puutarhapuolella kovin hyvin toimiva. Jatkossa maksetaan enemmän hiilen sidonnasta ja maan kasvukunnon parantamisesta. Komission esityksestä ei ole vielä sopua ja muitakin poliittisia kysymyksiä on auki. Tukikatto puhuttaa paljon, mutta ei kosketa kovin suurta joukkoa tiloja ja tähänkin varmaan löydetään vastaus, joka kelpaa kaikille. Ympäristöpuolella on tärkeää löytää toimenpiteitä, jotka sopivat nykyistä paremmin avomaan puutarhatuotantoon ja samalla vastaavat ympäristövaatimuksiin. Todennäköisyys on varsin suuri, että turvemaille tulee rajoitteita uudella ohjelmakaudella. Ruotsi ja Suomi saavat varmaan kuitenkin poikkeuksia mm. kasvipeitteisyysvaatimuksiin. Muokkaukseen liittyvät keinot tulevat kansallisesti pohdittaviksi. Komission esityksessä on kasvipeitteisyydelle kovat vaatimukset, johon liittyy Ruotsin ja Suomen ajamat poikkeukset, koska näissä maissa olosuhteet ovat erilaiset kuin etelämmässä. Taustalla on ravinnepäästöt ja pintavaluntonojen estäminen. Turve- ja multamaiden osalta tulkinnat voivat vaihdella eri jäsenmaissa ja se vaatii Suomen osalta aktiivisuutta, jotta ratkaisut ovat kannaltamme järkeviä. Näitä pitää myös tarkastella erikseen eikä niputtaa samaan turve- ja multamailla. Turvemaille satopotentiali ja tuotantovarmuus on parempi, mikä on huomioitava. Niissä on myös varastoituneena hiiltä hyvin ja ne pidättävät hyvin ravinteita. Kasvinsuojelun osalta kehityssuunta näyttää hankalalta ja tuholaisien osalta erityisen vaikealta. Kun jäljellä olevat aineet eivät enää tehoa, ovat hyönteisverkot ainoa vaihtoehto. Nyt yritetään tehdä yhteistyötä muun Euroopan kanssa minor use -käytöstä. Todettiin, että samat säännöt pitää olla kaikilla EU-mailla, mutta Suomi on ollut aina muita edellä rajoituksissa. Jos EU:ssa kielletään esimerkiksi neonikotinoidit kokonaan, koskettaa se kaikkia. Muussa tapauksessa tehoaineet tulkitaan vyöhykkeittäin.

Tietyillä alueilla Suomea on välttämätöntä lisätä mm. kasvinvuorottelua, jotta erilaiset taudit ja tuholaiset saadaan pidettyä kurissa. Tässä myös kaupalla on roolia, kun se haluaa ostaa mahdollisimman paljon mahdollisimman pieneltä joukkoa toimittajia. Tästä seuraa keskittymiä. Viljelijöiden yhteistyö voisi tässä tuoda mahdollisuuksia vastata ongelmiin. On myös panostettava enemmän tutkimukseen ja koulutukseen, jotta voidaan löytää uusia ratkaisuja eteen tuleviin ongelmiin. Esimerkiksi houkutuskasvien käyttö tuholaiden torjunnassa.

Ruokaa tarvitaan joka vuosi enemmän ja enemmän, minkä myötä tuotanto on muotoutunut tiettyyn malliin. Jatkossa tarvitaan parempaa kannattavuutta, jotta voidaan vastata sekä ruoan kysyntään että tuotannon kestävyys haasteisiin.

Säävaihtelut ovat pahentaneet tilannetta erityisesti tuholaiden osalta. Suomen olosuhteet alkavat lähestyä Keski-Euroopan olosuhteita, mikä lisää torjuntapaineita ja tämä pitää ottaa huomioon säädöksiä laadittaessa tehoaineiden käytöstä. Sama on huomioitava torjunta-aineiden valmistajien taholta.

Itä- ja Keski-Suomen elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta

Valiokunta kokoontui yhdessä MTK:n elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunnan kanssa kesäkuussa Joroisissa. Kokouksessa käsiteltiin alueellisen ja valtakunnallisen valiokunnan välistä tiedonvaihtoa ja rooleja, Töitäsuomesta.fi- palvelua, maakuntauudistusta ja 5G-huutokauppaa ja MTK:n teettämää 5G-selvitystä, joka korosti kaupungin ja maaseudun välistä symbioosia. Valiokunnat vierailivat kokouksen yhteydessä Matti Teittisen viljatilalla ja Famifarm Oy:ssä Järvikylän kartanossa.



Itä- ja Keski-Suomen ja MTK:n elinkeinopolitiikka ja yrittäjyysvaliokunta vieraili Matti Teittisen maatilalla

teessa valiokunta ehdotti varainsiirtoveron poistamista viljelijöiden välisestä tilusvaihdesta ja määrärahojen turvaamisesta ELY-keskuksille sopivien vaihtoalojen ostamiseksi.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Riku Kalmari Keski-Suomesta ja varapuheenjohtajana Hannu Vuoriniemi Keski-Suomesta, sihteerinä Sirpa Lintunen MTK Pohjois-Savosta.

Valiokunta kokoontui syyskuussa Kiteellä kahden pääteeman ympärille. MTK:n verojohtaja Timo Sipilä käsitteli maatalousverotuksen uudistusta ja Bio-kymppi Oy:n toimitusjohtaja Mika Juvonen esitteli bioenergian tuotantoa. Valiokunta päätti tehdä MTK:n valiokunnalle kaksi aloitetta. Aloite verotuksen epäkohdista käsitteli oma-aloitteisten verojen ja energiaveron palautushakemuksen jättöajan lyhentymistä. Aloitteessa kiinnitettiin huomiota myös riittävän neuvonnan saantiin verottajalta uudistuksen yhteydessä. Tilusjärjestelyjä koskevassa aloit-

Itä- ja Keski-Suomen kuluttajavaliokunta

Valiokunta kokoontui maaliskuussa. MTK:n asiantuntija Marjukka Manninen esitteli MTK:n tekemiä toimenpiteitä ”Markkinoilla on mahdollisuuksia”-otsikon alla. Valiokunta kävi läpi MTK:n kuluttajatyömaterialia, tärkeimpinä asioina pidettiin kotimaisen elintarvikemyynnin edistämistä ja lasten ja koululaisien tietoisuuden kasvattamista Suomessa tuotetusta ruuasta. Valiokunta perusti oman Facebook-ryhmän yhdistysten kuluttajatyötä tekeville luottamushenkilöille.

Valiokunta teki aloitteen kuluttajatyön strategian kirkastamisesta alueen tuottajaliitoille. MTK-Pohjois-Savon johtokunta käsitteli aloitteen ja vei sen MTK:n valtuuskunnan käsiteltäväksi. Syksyn 2018 aikana keskusliitossa aloitettiin kuluttajatyön strategiaprosessi, jonka työpajaan yhdistysten luottamushenkilöillä oli mahdollisuus osallistua etänä.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Riikka Hänninen Pohjois-Savosta ja varapuheenjohtajana Jukka Leikkonen Etelä-Savosta.



Muuramessa Syrjälän tilan markkinapäivänä 2.9.2018 oli kävijöitä vauvasta vaariin. Tämä pikkumies oli innokaimpia tonkkumin harrastaja, eli nännikumien heittoa maitotonkkaan – tyyli oli vapaa

Itä- ja Keski-Suomen osaaminen ja hyvinvointivaliokunta

Valiokunta kokoontui toimintavuoden aikana kaksi kertaa, ensimmäinen kokous pidettiin 20.2. Vesilepiksessä Leppävirralla. Kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia asioita maatalous- ja sosiaalipolitiikasta ja niistä oli alustamassa Juha Lappalainen, maatalouslinjan tiimipäällikkö MTK:sta. Hän arvioi maakunta-uudistuksen tuovan lomitukseen toimeenpanoon erilaisia tapoja maakunnittain kuin myös merkityksellisiä muutoksia, kuten palvelutuotannon yhtiöittämisen. Yrittäjälomituksesta olisi kustannusten muodostumisen ymmärtäminen tärkeää. Lomituspäivän keston määrittäminen ja lomituspäivän sisältö ovat keskeisimpiä tekijöitä onnistuneeseen lomitukseen. Kaavamainen päivänmitoitus ei palvele erilaisilla työmenetelmillä ja automatisoinnilla varustettuja tiloja. Kuntien tuki lomituspäivämaksuun ja lomittajien työllistämiseksi herätti keskustelua edelleen toimintakertomusvuonna. Olisi tärkeä, että kunnat maksaisivat tukea edelleen, se on tuonut lomittajille riittäviä työtunteja päiviin ja yrittäjälle mahdollisuuden irrottautua sitovasta työstä.

Tulevan lomitushinnoituksen osalta lomituksen laajennus MYEL-työtulosta EVL-mukaiseen toimintaan on tuomassa rahoitusongelman lomituspalveluihin. Laajennuksen rahoitus olisi löydettävä palveluiden sisällystystä. IKS-valiokunta keskusteli, mistä oltaisiin valmiita luopumaan lomituksen osalta, jos/kun palvelut laajentuvat koskemaan aiempaa laajempaa joukkoa? Valiokunnan kanta oli, että ensisijaisesti on tarkasteltava lomituspalveluiden käyttäjien vähentymistä saatavan säästön ohjaamisesta käyttäjäkunnan laajentamiseen.

Itä- ja Keski-Suomen edustajat ovat vienneet esityksen Melan valtuustokuntaan siitä, että oman lääkärin päätös sairauslomasta tulee riittää sijaisavustukseksi. Takautuva kielteinen päätös käsittelyprosessissa muuttaa sijaisavun täysin maksulliseksi, tämä on saattanut useita tiloja kestävämmään tilanteeseen ja talousahdinkoon.

Lappalainen kertoi tulevan ohjelmakauden sisällöstä, keskusteltiin myös maatalousopetuksesta ja sen tasosta. Kokemuksia vaihdettiin ja todettiin työharjoitteluun tulevan vähän käytännön osaajia. Kokouksessa käytiin läpi tilannekuva maatilayrittäjien hyvinvoinnista IKS-alueella. Ongelmat ovat moninaisia, pääpaino maatilojen talous- ja jaksamisongelmissa. Maatilayrittäjillä on toivottomuutta ja voimattomuutta, siihen paneutumiseen on tarvittu useampia käytäntöjä ja erilaista ulkopuolista apua.



Itä- ja Keski-Suomen osaaminen ja hyvinvointi valiokunnan jäseniä kokouksessa Leppävirralla. Kuvassa vasemmalla Paula Pusa Keuruulta ja etummaisena valiokunnan puheenjohtaja Kaija Korhonen Pohjois-Savosta.

Valiokunnan toinen kokous pidettiin 21.9. Pohjois-Karjalassa Kolilla. Koulutuksen ajankohtaiskatsauksen piti Susanna Aro, koulutusjohtaja MTK. Koulutuksen rahoitusleikkaukset tekevät luonnonvara-alan koulutuksesta haastavaa mm. opetusmaatilat ym. seikat tekevät siitä keskivertoa kalliimpaa, toisaalta ne tarvitaan käytännön ammatin oppimiseen. Työssäoppiminen on uudistuksessa siirtymässä entistä enemmän yrityksiin. Valiokunnan keskustelussa tuli esiin huoli opiskelijoiden lähtötasosta ja työssäoppimispaikkojen määrän vähenemisestä. Käytiin läpi maatalouden ammattitutkinnon ja erityisammattitutkinnon uudistusta. Valiokunta laati lausunnon, jossa edellytetään opetuksen koordinoitua ja työnjakoa oppilaitosten välillä alueen yrittäjien ja yrittäjyyden lähtökohdista sekä kannustettiin kehittämään valmiuksia yhteistyöhön muiden oppilaitosten ja työelämän kanssa vapaaehtoisesti ja vahvuuspohjaisesti.

Hyvinvointihankkeiden tulevaisuus lähivuosilta on positiivinen, jatkotyön rahoitus on varmistunut. Projektityöntekijät voivat tehdä samalle tilalle myös pitempiaikaisempaa ja omaan ammatilliseen pätevyyteen sekä osaamiseen nojaavaa tukea. Tärkeänä huomiona tuli esiin, ettei Varhaisen välittämisen -malli ole vakiintunut käytännön toiminnaksi. Päätettiin tehdä aloite MTK johtokunnalle, Melaan ja keskusliiton Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunnalle. Kokouksen lopuksi keskusteltiin lomituksen tilanteesta päiväraha hakemusten myöhästymisestä, sijaisapupäätökset ja sen maksut, jotka ovat aiheuttanut merkit-

täviä laskuja lomituspalvelujen käyttäjäkuntaan. Takautuvat maksut ovat aiheuttaneet vaikeita tilanteita ja syventäneet mahdollista kriisiä tilalla. Päätettiin viedä aloitteena viestiä eteenpäin. Kohtuuttomat viljelijästä riippumattomat ja takautuvasti vaikuttavat päätökset ovat oikeusturvan takia kohtuuttomia. Melan valtuuskunnassa on tehty asiasta aloite, sen toimenpiteistä ei ole tullut tietoa. On ollut myös vaikeuksia, kun hoitava lääkäri ei ole osannut kirjoittaa päivärahaan oikeuttavaa diagnoosia. Nimeke vaikuttaa viljelijän mahdollisuuksiin saada Kelan päivärahaa ja on ollut myös aiheuttamassa sijaisapujen takaisinperintöjä. Samoin osittaisena todettu työkyvyttömyys. Lomituspalvelulain tilanne ei ole muuttunut ja se tulee käsittelyyn tod. näk. vasta eduskuntavaalien jälkeen 2019. Lain tuleva sisältö on vahvasti kiinni poliittisesta ilmastosta ja siten sen vaikutukset palvelunkäyttäjiiin ovat todellakin avoinna.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Kaija Korhonen Pohjois-Savosta ja varapuheenjohtajana Martti Mäkelä Keski-Suomesta, sihteerinä toimi Anja Kettunen Keski-Suomesta

Itä- ja Keski-Suomen ympäristö- ja maankäyttövaliokunta

Ympäristö- ja maankäyttövaliokunta kokoontui kaksi kertaa 4.4. ja 18.10. Varkaudessa.

Valiokunta on antanut evästyksiä keskusliiton suuntaan ajankohtaisten lakihankkeiden osalta, kuten lunastuslain, maankäyttö- ja rakennuslain ja yksityistielain uudistusten osalta. MRL:n osalta erityisesti hankekohtainen kaavoitus nähtiin tärkeänä ja lunastusasioissa Ruotsissa käytössä oleva 25 % arvon korotuksen selvittämistä Suomessakin pidettiin tavoiteltavana. Valiokunta on keskustellut mm. MTK:n ympäristölupauksista ja niiden viemisestä jäsenkunnan toimintaan. Valiokunta on myös painottanut jäsenkunnan tarvetta yhteydenpitoon ja koulutukseen ympäristöasioissa. Valiokunta toivoi keskusliiton ja alueellisten liittojen järjestävän aiheeseen liittyviä tilaisuuksia kaikissa neljässä maakunnassa.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Kari Pennanen Pohjois-Karjalasta ja sihteerinä Simo Takalammi MTK:n Metsälinjan kenttäpäällikkö.

Itä- ja Keski-Suomen jäsenpalveluvaliokunta

Itä- ja Keski-Suomen jäsenpalveluvaliokunta aloitti toimintansa vuonna 2018. Valiokunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa 10.1., 26.3. ja 7.11. Ravintola Kaks` Ruusua Varkaudessa.

Valiokunnan kokoonpano muodostuu liittojen johtokuntien nimetyistä jäsenistä (2 hlö/liitto) sekä metsänhoitoyhdistysten yhdessä esitetyistä henkilöistä (2 hlöä). Tehtävänä on yhteistyön ja jäsenpalveluiden kehittäminen järjestön Itä- ja Keski-Suomen alueella tavoitteena jäsenyytyväisyyden lisääminen ja jäsenhankinnan edistäminen.

Ensimmäisessä kokouksessa mietimme, että mitä odotuksia meillä on uudesta valiokunnasta. Keskusteluissa nousi esille mm. yhteistyön lisääminen, jäsenhankinta, yhteiset jäsenedut, jäsenpalveluiden kehittäminen. Laadittiin valiokunnan ohjesääntö sekä kuultiin keskusliiton valiokunnan terveisiiä.

Toisessa kokouksessa laadittiin valiokunnan toimintasuunnitelma. Pitkän tähtäimen tavoitteena on yhtenäinen järjestö Mhy/MTK ja parannetaan jäsenten tyytyväisyyttä ja jäsenhankinnan edistämistä. Päätettiin, että valiokunnan jäsenille pyydetään luku-oikeudet keskusliiton jäsenpalveluvaliokunnan sähköiseen työtilaan.

Kolmannessa kokouksessa kartoitettiin Mhy/MTK yhteistyötä, esimerkkinä Keski-Suomi. Yhteistyöllä saadaan lisää sisältöä omiin tapahtumiin ja tiedotuksiin. Kuultiin etäyhteydellä edunvalvontajohtajan Perttu Pyykkösen tilannekatsaus järjestöremontista ja keskusliiton jäsenpalveluvaliokunnan kuulumiset Emma Pihkalan johdolla. Keskusteluissa nousi esille, että jäsenpalvelu on avainasemassa tehdä yhteistyötä eri toimenpitein, tehdä tuttavuutta ja yhteisiä palvelusuunnitelmia. Tekniset ratkaisut lisäävät yhteistyötä, esim yhteiset toimitilat. Päätettiin, että valiokunnasta laaditaan tiedote liittoihin ja yhdistyksiin sekä tehdään yhteystietolistaus alueittain yhteydenpitoa helpottamiseksi.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Perttu Sirviö MTK-Pohjois-Savosta, varapuheenjohtajana Maarit Pakarinen ja sihteerinä Sirpa Kukkonen MTK-Pohjois-Karjalasta.

C-alueen yhteistyö vuonna 2018

Vuonna 2018 pohjoisen tukialueen eli C-alueen kokouksia pidettiin kaksi. Toimielimen puheenjohtajana toimi Atso Ala-Kopsala Keski-Pohjanmaalta. Sihteerin tehtäviä hoiti MTK Keski-Suomen toiminnanjohtaja Anja Kettunen. Kokouksiin on kutsuttu MHY ja MTK -liittojen valtuuskunnan jäsenet sekä ja alueen edustajat MTK johtokunnassa.

Kevään kokous pidettiin 12.4.2018 Uudistalolla Jännevirralla Pohjois-Savossa. MTK valtuuskunnan puheenjohtajaehdokkaat olivat esittäytymässä ja kokousedustajien tentattavana. Edustajista kaksi oli c-alueelta Matti Heikkilä MHY Siikalakeus ja Tommi Lunttila MTK Keski-Suomi sekä Uudeltamaalta oleva Eerikki Viljanen. Kokouksen osallistujat kyselivät ja keskusteluttivat ehdokkaita mm. valtuuskunnan roolista, yhteydestä kenttään ja ajankäytöstä valtuuskunnan puheenjohtajan tehtävään. Kokous käsiteli myös Perttu Pyykkösen alustuksen pohjalta järjestöremonttia. Kevään valtuuskunta päättää edunvalvontamaksun rakenteesta ja tuleva päätösehdotus sisältää jäsenmaksujärjestelmätyn jatkamisen, jäsenpalveluiden ja uusien toimintamallien kehittämisen sekä varautumisen uuden jäsenmaksujärjestelmän tekemiseen. lisäksi käsiteltiin valtuuskuntaa koskevia sääntömääräisiä asioita ja alueelta tehtyjä valtuuskunta-aloitteita. Todettiin kannustepaketin jatkamiseen ja kuluttajatyöhön liittyvät aloitteet sekä MTK-liitoille hankittavan messuvarustuksen hankkimisesta tehty aloite. Maaseutunuorten toiminnan kehittämisehdotus ja poronhoitoalueen nurmikasvustojen ongelmien kärjistyminen oli kirjattu myös valtuuskunta-aloitteeksi.

Toinen kokous pidettiin Pohjois-Pohjanmaalla Ylivieskassa. Kokousvieraana oli edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkönen, joka piti katsauksen järjestöremontin tilanteeseen. Remontti perustuu tulevaisuusasiakirjaan ja sen tavoitellaan uudistavan palveluiden ja toiminta- ja johtamismallien uudistamistarpeita järjestössä. Remontin tavoite on oikeudenmukaisuus ja paikallisen sekä maakunnallisen toiminnan vahvistaminen vastaamaan jäsenistön ja sen palvelutarpeiden muutoksia. Valtuuskunta käsittelee päätösehdotuksen jäsenmaksujärjestelmästä, joka sisältää MTK-yhdistyksen ja MHY:n omaan käyttöön jäävän osuuden, edunvalvontaan kerättävän edunvalvontamaksun ja se huomioi yritystoiminnan laajuuden huomioivat elementit. Metsävaltuuskunta määrittää metsäperusteisen edunvalvontamaksun. MTK-liittojen edunvalvontamaksun valmistelun periaatteet sisältävät yhteyden jäsenten maksamasta edunvalvontamaksusta, liitto ja maakuntakohtaisen perusmaksun ja huomioi alueelliset erot.



MTK -liittojen c-alueen liittojen edustajat Valtuuskunnan syyskokousta valmistelevalle kokoukselle Ylivieskassa 14.11.2018

Järjestöremontti herätti vilkkaan keskustelun c-alueen valtuuskunnan edustajien kesken, joka tulee jatkumaan valtuuskunnan kokouksessa ja sen jälkeenkin. Keskustelussa oli esillä käytännön esimerkkejä ja niiden ongelmakohtia. Kokouksessa esittäytyivät myös ehdokkaat MTK:n johtokuntaan. Ehdolla C -alueelta Eija Komulainen Kuhmosta, Asko Miettinen Joensuusta ja Markku Kiljala Reisjärveltä. Ehdokkaat esittäytyivät ja vastasivat yleisön kysymyksiin. Kokouksessa käsiteltiin valtuuskunnan sääntömääräiset kokousasiat; talousarvio 2019, valiokuntien jäsenten vaalit ja kirjelmässä MTK Etelä-Savon aloite järjestöremontista.

MTK Keski-Suomi lausuntoja, kannanottoja ja tiedotteita 2018

- 20.01.2018 Itä- ja Keski-Suomen maaseutunuorten valiokuntien aloite MTK valtuuskunnalle maaseutunuorten asiamiesten palkkakustannusten siirtämisestä MTK-liitoista keskusliittoon.
- 24.01.2018 MTK Keski-Suomen johtokunnan aloite Joutsan kunnalle ja Jyväskylän kaupungille Joutsan seudun alueen eläinlääkäripalveluiden tasosta.
- 13.02.2018 MTK Keski-Suomen lausunto Keski-Suomen liitolle Keski-Suomen järjestämissuunnitelman 1. luonnoksesta.
- 28.02.2018 MTK Keski-Suomen lausunto Maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eläinten hyvinvoinnista.
- 20.03.2018 MTK Keski-Suomen lausunto Maaseudun kehittäminen -hankesuunnitelmasta kehittämisyritys Keulink Oy:lle.
- 29.03.2018 Itä- ja Keski-Suomen kuluttajatyövaliokunnan aloite MTK:n valtuuskunnalle keskusliiton kuluttajatyövaliokunnan organisoimiseksi.
- 14.05.2018 MTK Keski-Suomen lausunto Keski-Suomen liitolle Keski-Suomen järjestämissuunnitelman 2. luonnoksesta.
- 28.06.2018 MTK Keski-Suomen lausunto Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella.
- 28.06.2018 MTK Keski-Suomen lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella.
- 08.08.2018 Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen tiedote suomalaisen maatalouden merkityksestä.
- 29.08.2018 MTK Keski-Suomen lausunto asetusluonnoksesta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista.
- 21.09.2018 Itä- ja Keski-Suomen osaaminen ja hyvinvointivaliokunnan aloite MTK Johtokunnalle ja Melalle sijaisapumaksujen takaisinperinnästä ja viljelijän muutosturvasta.
- 23.09.2018 Itä- ja Keski-Suomen osaaminen ja hyvinvointivaliokunnan lausunto Opetushallitukselle maatalousalan ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon perusteista.
- 23.11.2018 Itä- ja Keski-Suomen luomuvalliokunnan kannanotto luomutuen rahoituksesta, karjan tarvitseman rehun luomukasvatuksesta sekä luomuraaka-aineiden käytöstä julkisissa ruokapalveluissa.
- 05.12.2018 MTK Keski-Suomen lausunto ympäristöjohtaja Liisa Pietolalle MTK:n ilmasto-ohjelmasta.



Tuomelan tilan laiduntavaa karjaa Muurasjärvellä

MTK Keski-Suomen Toivo-tiedonvälityshankkeen toiminta 2018

Toivo-tiedonvälityshankkeen alkuperäisen rahoituspäätöksen mukainen toiminta-aika oli 1.2.2016-31.12.2018. Marraskuussa 2018 hanke sai myönteisen jatkoaikapäätöksen ajalle 1.1.-30.6.2018.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa ja välittää ajantasaista tietoa maaseutuyritysten jatkuvuuden turvaamiseksi, osaamisen ja toimintakyvyn parantamiseksi sekä yritystoiminnan kehittymisen tueksi. Hankkeen kohderyhmänä ovat myös kuluttaja-asiakkaat, kuntapäätäjät ja muut keskeiset sidosryhmät.

Vuonna 2018 hankkeen käytännön toimenpiteinä olivat viljelijöiden info-tilaisuudet, maatilojen ja maatalouden kampanja- ja esittelytilaisuudet, mediaa palvelevien tiedotteiden tekeminen ja niihin liittyvät haastattelut ja tausta-aineiston tuottaminen. Sähköisiä viestintäkanavia käytettiin monipuolisesti hyväksi niin maatilayrittäjille, medialle kuin kuluttajillekin suuntautuvaan viestintään.

Vuonna 2018 maatilayrittäjille järjestettiin Toivo-tiedonvälityshankkeen kautta info-tilaisuuksia eri puolilla Keski-Suomea seuraavasti:

- 9 kpl (sis. 3 webinaaria ja 1 opintomatka), maatilojen sukupolvenvaihdos-, investointi- ja yhteistyön edistäminen 201 osallistujaa
- 5 kpl (2 kpl yhdessä metsänhoitoyhdistyksen kanssa), maatilatalouden verotus, 227 osallistujaa.
- 13 kpl, maatalouden tukijärjestelmä (EHK 2, ympäristösopimukset 3, päätukihaku 8), 258 osallistujaa.

Maatalouden tulotukiin liittyviä infotilaisuuksia suunniteltiin ja järjestettiin tiiviissä yhteistyössä Keski-Suomen ELY-keskuksen ja maataloushallinnon YTA-viranomaisten ja Proagria Keski-Suomen kanssa. Pellonpiennar-tapahtumissa oltiin Jyväskylän ammattikorkeakoulun LuomuKS- ja Luonnonvarakeskuksen Tuova-hankkeiden kumppanina välittämässä asiantuntijoiden luentoja sähköisiin viestintäkanaviin lähinnä Facebook-live -lähetysten kautta.

Maatilojen investointi- ja yhteistyötilaisuudet sekä helmikuussa pidetty Keski-Suomen maatalouden tulevaisuustyöpaja järjestettiin yhteistyössä Meka-hankkeen kanssa. Maatilayrittämisen ja maaseutuasumisen toimintaympäristön muutoksenhallintaa käsiteltiin vuonna 2018 Saarijärven Kalmarin keskusteluiltojen viidessä tapaamisessa, jotka järjestettiin yhteistyössä SSYP Kehitys Oy:n ja Kalmarin Nahjuksen kanssa. Näissä nimekkään alustajajoukon virittämässä keskusteluissa oli 20-50 osallistujaa/ilta.

Erilaisia suurelle yleisölle suunnattuja kampanjatilaisuuksia, joissa Toivo-hanke oli joko pää- tai osatoimittajana, oli vuonna 2018 kaikkiaan 26 kpl. Kampanjatapahtumissa esiteltiin keskusomalaista ja suomalaista maataloutta ja ruoantuotantoa, tuotantotapaa sekä ruoan alkuperätunnistusta. Touko-syyskuun aikana hanke oli mukana järjestämässä yhteensä 17 maatilojen avoimien ovien kampanjatapahtumaa. Maatalous- ja ruoka-asiaa esiteltiin myös lapsille erityisesti kesäkuun neljällä päiväkotivierailulla Jyväskylässä sekä 11.9. koululaiset maatilalle -kampanjassa, joka toteutettiin yhteistyössä neljän vierailutilan, Jyväskylän ammattikorkeakoulun, Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaisten ja paikallisten MTK-yhdistysten kanssa. Toivo-hanke oli mukana järjestämässä myös 18.5.-19.5. toteutetun Amazing Keski-Suomi -tapahtuman maatarastia.



Koululaiset maatilalle -kampanjan kohde oli Heini Hakkaraisen ja Pekka Torpan Humalajärven tila Toivakassa.

Hankkeessa tuotettujen Keski-Suomen maatalous -tilastotutkimuksen ja kehitysnäkymät-tutkimuksen tuloksia esiteltiin edelleen vuoden 2018 aikana yhteensä seitsemässä eri tilaisuudessa, kohderyhmänä lähinnä alueen maatilayrittäjät, kuntapäätäjät ja muut keskeiset sidosryhmät. Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle tutkimustuloksia ja arvioita maatalouden rakennekehityksestä esiteltiin valiokunnan Keski-Suomen vierailun yhteydessä syyskuussa.



Onnenlaakso – päivänä 14.7.2018 Saarijärvellä oli heinä-pomppulinna Halkolahden-tilalla Lehtolassa.

taisista asioista viestitettiin hankkeen tuottaman tiedotuslehden välityksellä. Tämä 12-sivuinen tabloid-lehti jaettiin Maaseudun Tulevaisuuden sisäänpistoliitteenä 3.12.2018 noin 5 750 talouteen. Lisäksi jaossa on ollut lehden vapaakappaleita. Kaikkiaan jakelun arvioidaan kattavan 99 % Keski-Suomen maatalotalouksista ja laajan joukon tärkeitä sidosryhmiä. Osa lehden jutuista hankittiin ostopalveluna, mutta pääosa lehden sisällöstä tuotettiin omana työnä.

Hankkeen julkaisutoimintaa 2018:

- 6 kpl Mediatiedotteet
- 2 kpl Hankelehti, muut printtijulkaisut
- 4 kpl Lehtijutut muihin lehtiin
- 17 kpl Lehti-ilmoitukset
- 25 kpl Julkaistuja videoita ja podcasteja

Hankkeen projektipäällikkönä vuonna 2018 toimi Pertti Ruuska. Maatilojen avoimet ovet -sekä päivä-koti- ja koululaistapahtumien koordinaattorina toimi mmyo Saara Patama, joka työskenteli hankkeessa touko-syyskuun välisen ajan. Kuukauden työpanoksella, lähinnä avoimien ovien -kampanjan avustavissa tehtävissä ja sosiaalisen median viestinnässä oli mukana kesätyöntekijä, lukio-opiskelija Veikka Nummila. Toiminnanjohtaja Anja Kettunen osallistui hankkeen hallinnollisiin ja asiantuntijatehtäviin. Järjestöagologi Antti Waris toimi osa-aikaisesti asiantuntijana ja avustavissa tehtävissä.

Kertomusvuoden aikana netin kautta jaettavaa omaa videotuotantoa lisättiin merkittävästi hankkeen viestinnässä. Eniten videoita hyödynnettiin maatilojen avoimien ovien kampanjassa; mukana olleista tiloista tehtiin nettiin ennakkomai- nontaa ja videokuvaa tapahtumapäivänä. Videoita jaettiin MTK-Keski-Suomen You- tube-kanavalla, sekä tuottajaliiton ja hankkeen Facebook-sivuilla. Myös osa viljelijäinfoista toteutettiin webinaa- reina, mm. kolmen webinaaritalaisuuden sarja maatalon sukupolvenvaihdoos- tella sekä yksi tuki-infotalaisuus. Sosiaa- lisen median viestintää tehostettiin, lä- hinnä hankkeen Facebook-päivitysten kautta. Hankkeelle luotiin myös oma In-stagram-tili ja avattiin Podcast-kanava.

Keski-Suomen maatalataloudesta ja maa- tilayritystoimintaan liittyvistä ajankoh-

Avoimet ovet keski-suomalaisilla tiloilla 2018

Ilomäki, Leena ja Antti Ilomäki, Jämsä
 Aijasaho, Eveliina ja Aapo Aijasaho, Jyväskylä
 Ohranen, Mikko Kallio, Saarijärvi
 Suoniemi, Teija ja Eero Suomäki, Karstula
 Juonola, Piia Kauppinen ja Antti Hytönen, Konnevesi,
 Vehkala, Sohvi ja Markus Heinonen, Pihtipudas
 Halkolahti, Minna ja Esa Markkula, Saarijärvi
 Uusi-Riihijärvi, Heli ja Iiro Raunio, Jämsänkosi,
 Paavola, Outi ja Tero Lahti, Karstula
 Mäentalontila, Anna Huuskola ja Heikki Peltonen, Luhanka
 Karjokoski, Sirkku ja Marko Kuukkanen, Petäjävesi,
 Kautia, Elina ja Heikki Kinnunen, Viitasaari
 Ruuska, Tiina ja Heikki Vihava, Viitasaari
 Tuomela, Jukka, Martti ja Markku Mäkelä, Pihtipudas
 Syrjälä, Minna ja Matti Häkkinen, Muurame
 Kokkila, Otto ja Topi Kokkila, Petäjävesi



MTK Keski-Suomen jäsenet 31.12.2018

Paikallisyhdistys	0,01-9,99 ha	10,00-24,99 ha	25,00-49,99 ha	50,00-99,99 ha	100,00-150,00 ha	yli 150 ha	metsätilat	jäsentilat yhteensä	perheenjäsenet	Muut henkilö-, yhteisö- ja kunniajäsenet	kaikki jäsenet yht. 2018	Muutos 2017/2018
Hankasalmi	17	37	31	20	10	1	32	148	238	11	397	-14
Joutsa-Luhanka*	17	33	19	13	3	4	46	135	184	9	328	155
Jyväskylä	12	17	16	11	4	1	24	85	96	24	205	-2
Jämsän seutu	64	44	37	30	8	6	76	265	360	7	632	-23
Kannonkoski	8	14	8	10	2	1	11	54	117	3	174	-8
Karstula	11	20	19	13	5	0	13	81	141	7	229	-4
Keurusseutu	32	41	26	23	8	2	67	199	318	16	533	10
Kinnula	3	23	12	10	1	0	1	50	52	7	109	-1
Kivijärvi	3	7	7	5	0	1	6	29	60	5	94	-6
Konnevesi	46	37	25	7	1	0	59	175	229	11	415	-14
Korpilahti-Muurame	35	31	29	25	2	3	75	200	265	11	476	-6
Kyyjärvi	6	19	7	8	4	2	29	75	128	7	210	-13
Laukaa	25	45	49	32	7	2	65	225	267	11	503	-11
Leivonmäki	7	9	4	2	0	1	9	32	68	3	103	-3
Petäjävesi	10	25	9	6	1	1	21	73	97	11	181	6
Pihtipudas	14	11	19	19	10	4	35	112	201	18	331	-37
Saarijärvi	29	48	50	28	3	2	46	206	261	22	489	13
Toivakka	9	12	8	4	1	2	16	52	57	1	110	9
Uurainen	7	14	9	8	5	1	18	62	118	11	191	-10
Viitasaari	18	28	25	18	3	4	33	129	187	15	331	-4
Äänekoski	41	51	18	7	3	2	53	175	350	24	549	9
Tilattomat (lh, yhteisöjäs.)											38	0
Yhteensä 21 yhdistystä	414	566	427	299	81	40	735	2562	3794	272	6628	-105

MTK Keski-Suomen jäsenyhdistykset (21) ja jäsenmäärät 2018

* MTK Joutsa ja MTK Luhanka yhdistyivät v. 2018

Yhteisöjäsenet

Osuuskunta Maitosuomi, Alueosuuskunta Itämaito, Osuuskunta Pohjolan maito, Osuuskunta Tuottajain Maito, Osuuskunta Maitomaa, Osuuskunta Lihakunta, Metsäliitto Osuuskunta, Itikka Osuuskunta, Osuuskassa Keskimaa, Keski-Suomen Osuuspankki ja LähiTapiola.

MTK -liitot saivat MTK säätiön rahoittamana Järjestö-Juhdat messuvarustuksella järjestötoiminnan käyttöön



MTK Keski-Suomen tilinpäätös 2018

TULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.	2018	2017
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Varsinaisen toiminnan tuotot	47 444,53	61 034,87
Hankerahoitus	119 412,00	107 898,82
Tuotot yhteensä	166 856,53	168 933,69
Kulut		
Varsinaisen toiminnan kulut	-542 065,50	-594 834,77
Kulut yhteensä	-542 065,50	-594 834,77
Varsinaisen toiminnan kulujaämä	-375 208,97	-425 901,08
VARAINHANKINTA		
Jäsenmaksutuotot	340 461,17	339 757,74
Muut varainhankinnan tuotot	11 673,20	52 135,00
Varainhankinta yhteensä	352 134,37	391 892,74
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	23705,75	37 819,74
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-8204,78	-11 180,70
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	15 500,97	26 639,04
Satunnaiset kulut		-1 053,91
Muut avustukset	6 300,00	22 180,00
Tilikauden tulos	-1 273,63	13 756,79
TASE 31.12.	2018	2017
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	5 494,34	5 084,83
Sijoitukset	479 198,27	504 565,21
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset	134 182,38	121 139,09
Rahat ja pankkisaamiset	39 838,74	8 477,80
Vastaavaa yhteensä	658 713,73	639 266,93
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Rahastopääoma	450 285,08	450 285,08
Ed. tilikausien ylijäämä	48 628,89	34 872,10
Tilikauden ylijäämä	-1 273,63	13 756,79
Oma pääoma yhteensä	497 640,34	498 913,97
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	112 084,99	97 564,78
Lyhytaikainen vieras pääoma	48 988,40	42 788,18
Vieras pääoma yhteensä	161 073,39	140 352,96
Vastattavaa yhteensä	658 713,73	639 266,93

Toimintakertomus 2018 Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö

Hallinto

Säätiön hallitukseen kuuluivat mv Kalle Hankamäki (pj) Jämsästä (varalla Rauno Hyvönen Laukaasta), mv Jarkko Pakkanen (varapj) Jyväskylästä (varalla Minna Häkkinen Muuramesta), mv Ari Hautsalo Viitasaarelta (varalla Paavo Hienola Jämsästä) ja Juhana Jalkanen Laukaasta (varalla Tomi Ahonen Uuraisilta). Säätiön sihteerinä ja asiamiehenä toimi Minna Kepponen.

Säätiön omaisuus

Säätiö omistaa metsää yhteensä 157 ha, ne sijaitsevat Äänekosken Sumiaisissa ja Petäjävedellä. Metsät ovat hyvässä kasvukunnossa ja vuosikasvu on vuonna 2016 päivitetyn metsäsuunnitelman mukaan 1 134 m³. Kertomusvuonna toteutettiin yksi päätehakkuu ja yksi harvennushakkuu Sumiaisissa. Puukaupasta kertyi verotettavaa myynti tuloa 160 083,89 euroa. Metsätalouden kulut olivat yhteensä 10 463,46 euroa sisältäen myös em. hakkuualojen uudistamiskulut 4 907,68 euroa.

Säätiöllä on omistuksessaan osa toimistotilasta, Keskustie 20 C, Jyväskylä (Kiinteistö Oy Maatalo), joka on vuokrattu MTK ry:lle, vuokratuloja kertyi 9 215,88 €. Tilivuoden päätettiin ostaa MTK Keski-Suomi ry:n omistamat osakkeet toimistotilasta. Kauppakirja allekirjoitettiin joulukuussa, omistusoikeuden siirto päätettiin toteuttaa alkuvuodesta 2019. MTK Keski-Suomi ry jää tiloihin vuokralaiseksi ja sekä Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi ry siirtyy säätiön vuokralaiseksi, MTK ry jatkaa vuokralaisena.

Metsä Board Oyj:n osakkeita on 4 311 kpl. Metsäliitto osuuskunnan osuuspääomaan on sijoitettu 67 495 e, jolle kertyi tilivuonna korkoa 4 334,01 euroa.

Säätiön myöntämät avustukset

Säätiö myönsi vuoden aikana toiminta-avustuksia yhteensä 7 600 euroa hakemusten perusteella:

- MTK Keurusseutu 400 €, MTK Jou-Lu 400 € ja MTK Laukaa 200 €
- Jyvässeudun 4H-yhdistykselle Ruokakoululeirin kuljetuskustannuksiin 200 €.
- MTK K-S:n maaseutunuorten toimintaan 1.500 €.
- MTK K-S:n järjestölliseen ja koulutustoimintaan 4.800 €
- Pohjoisen Keski-Suomen oppilaitoksen opiskelijastipendi 100 €

Säätiön maksamat palkkiot

Hallitukselle maksettiin palkkioita yhteensä 840 € ja matkakuluja 678,60 €. Säätiön asiamiehen tehtävien hoidosta on maksettu työpalvelukorvausta (mm. metsätilakäynnit, metsänhoitoon liittyvät neuvottelut, sijoitussuunnittelu, kokousvalmistelut, muut hallintotyöt).

Lähipiiritoiminta

MTK Keski-Suomi ry:lle säätiön perustajana on myönnetty em. toiminta-avustusta säätiön säädekirjan mukaiseen toimintaan. Lisäksi MTK Keski-Suomelle on annettu em. pitkäaikainen laina. MTK Keski-Suomi ry:lle maksettiin työpalvelu- ja toimistokorvauksia, lisäksi ostettiin asiantuntijapalveluita pj Kalle Hankamäeltä.

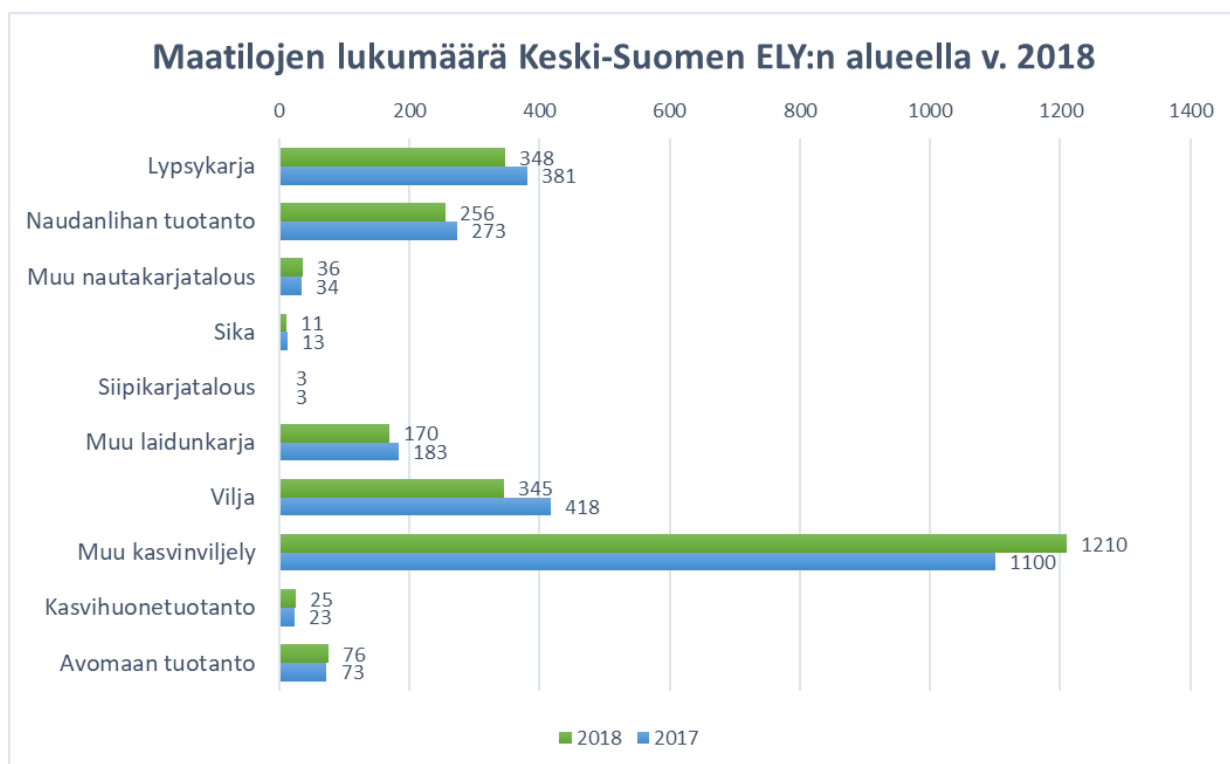
Tilikauden tulos

Säätiön tilinpäätös osoittaa ylijäämää tulovero huomioituna 138.945,41 euroa. Säätiön varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin MTK Keski-Suomen syyskokouksessa 3.12.2018 Tilintarkastus Riuttanen Oy ja KHT Jukka Sorjonen sekä varatilintarkastajiksi SYS Audit Oy ja KHT Anssi Tikkanen.

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö sr hallitus

Maatalouden rakenne Keski-Suomessa

Keski-Suomen maakunnassa oli 2 554 maatilaa vuonna 2018. Vuodesta 2017 on tilojen lukumäärä vähentynyt yhteensä 22 tilalla. Kotieläintuotantoa harjoittavia maatiloja oli yhteensä 824 tilaa, niistä suurin ryhmä oli maidontuotantotilat, joita oli 348 tilaa. Määrä on vähentynyt 33 kpl edellisvuoden 381 tilasta. Sikatilojen määrä on vähentynyt edellisvuodesta 2 tilalla. Viljatilojen määrä pienentyi 73 tilalla, mutta muiden kasvintuotantotilojen määrä lisääntyi 90 tilalla.



Lähde: Luke tilastot (<https://stat.luke.fi/>)

Maatalousmaan käyttö Keski-Suomessa 2018

Vuonna 2018 Keski-Suomessa maatalousmaata oli 92 600 ha. Viljojen kokonaisviljelyala oli vajaat 27 000 ha, vähentyen edellisvuodesta noin 1000 ha. Kesanto- ja luonnonhoitopeltoala laski reilun 2 000 hehtaaria. Ruokohelven ja öljykasvien pinta-alat jatkoivat hienoista laskuaan.

Pinta-ala ha	Leipävilja	Ohra	Kaura	Rypsi & rapsi	Nurmet alle 5v.	Ruokohelpi	Kesannot, LH-pellot, moniv. nurmet	Muut	Yhteensä
2009	2 200	16 500	16 700	1 600	37 900	4800	13 900	4 800	98 400
2010	2 500	13 300	14 000	2 800	39 000	4500	16 700	4 500	97 300
2011	3 100	13 200	14 800	2 000	39 300	4000	15 600	4 300	96 300
2012	2 700	13 600	16 100	1 400	39 600	2300	16 500	4 400	96 600
2013	2 600	14 000	16 400	1 300	39 400	2000	16 700	4 400	96 600
2014	3 200	15 200	14 500	800	39 600	2000	17 200	4 600	97 000
2015	3 100	14 600	13 400	1 200	39 400	1300	18 300	5 000	96 300
2016	2 400	13 400	13 500	1 300	41 600	1200	17 400	4 900	95 600
2017	2 600	12 600	12 600	1 300	42 400	1000	16 400	4 600	93 400
2018	1 800	12 800	12 100	900	46 100	700	13 800	4 400	92 600

Lähde: Luke tilastot

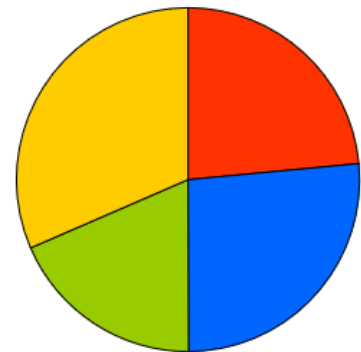
Maatilojen rahavirrat Keski-Suomessa 2017

Kantar TNS Agro Oy:n maatilojen rahavirtatilasto vuodelta 2017, jolloin Keski-Suomen maatilojen bruttotulot olivat yhteensä noin 265 miljoonaa euroa, laskien vuodesta 2016 noin 14 miljoonalla eurolla. Maatalouden myyntitulot olivat vuonna 2017 Keski-Suomessa yhteensä 62 miljoonaa euroa, ollen 24% maatilojen bruttotuloista. Vuonna 2017 maatalouden tulotukia maksettiin yhteensä 750 miljoonaa euroa. Maatalouden muusta yrittäjätoiminnasta ja sivuansioista saadut tulot olivat vuoden 2016 tasoa reilun 4 miljoonaa euroa matalammat, yhteensä noin 83 miljoonaa euroa. Viljelijöiden metsätulot las-
kivat noin miljoona euroa edellisvuodesta, metsätulojen yhteismäärä oli 49 miljoonaa euroa.

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä **265,01 milj. €** (-1 %)*

	%	milj. €	
MAATALOUDEN MYYNTITULOT	24	62,31	■
MAATALOUDEN TULOTUET	26	70,07	■
METSÄTULOT (maanvilj.)	19	49,15	■
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEIN	32	83,48	■

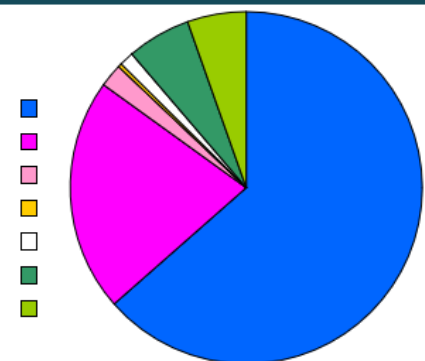


Maatalouden myyntituloilla mitattuna on maidon osuus maakunnassamme suurin, yhteensä 64 % maatalouden kokonaismyyntituloista. Keski-Suomen maitotilojen myyntitulot olivat yhteensä 39 miljoonaa euroa, laskien vuodesta 2016 2,5 miljoonaa euroa. Naudanlihan myyntitulot noin 13,3 ja sianlihan myyntitulot 1,3 miljoonaa euroa. Viljakasvien myyntitulot tippuivat 0,17 miljoonaa euroa 3,65 miljoonaan euroon. Yhteensä viljelykasvien myyntitulot olivat 7 miljoonaa euroa vuonna 2017.

MAATALOUDEN MYYNTITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä **62,31 milj. €**

	%	milj. €	
MAITO	64	39,58	■
NAUDANLIHA	21	13,35	■
SIANLIHA	2	1,32	■
MUU LIHA	0	0,22	■
KANANMUNAT	1	0,82	■
VILJAT	6	3,65	■
MUUT KASVIT	5	3,37	■



Keski-Suomen MYEL-vakuutetut, korvaukset ja työterveyshuoltoon liittyneet viljelijät 31.12.2018

Keski-Suomessa MYEL-vakuutettujen keskimääräinen työtulo vuonna 2018 oli 19 708€. Vuoteen 2017 verrattuna keskimääräinen työtulo laski 322 €. Keski-suomalaisien viljelijöiden keski-ikä vuonna 2017 oli 49,2 vuotta. Vanhimmat viljelijät Keski-Suomen maakunnan alueella olivat vuonna 2017 Kuhmoisissa (51,3 vuotta), MTK Keski-Suomen alueella vanhimmat viljelijät vuonna 2017 olivat Joutsassa (50,9 vuotta), nuorimmat viljelijät olivat Kinnulassa (46,5 vuotta). Keski-Suomessa MYEL-vakuutettujen määrä vuonna 2018 oli yhteensä 2 945, kun taas vuotta aikaisemmin vakuutettuja oli yhteensä 3 046. MYEL-vakuutetuista työterveyshuoltoon liittyneitä oli 1 242, mikä on 42% vakuutetuista. Vakuutettujen

tilojen lukumäärä Keski-Suomessa oli 2 233, missä peltoalaa keskimäärin 35 ha ja metsäalaa 92 ha. Vuonna 2017 vakuutettujen tilamäärä oli 2 297, keskimääräinen pelto- ja metsäala nousivat molemmat viime vuoteen verrattuna 2ha. Lähde: Mela tilastot

MYEL-tilasto	Vakuutetut kpl	Tilat kpl	Tila		Työtulo €/vuosi	Keski-ikä	Eläkkeen saajia/ vakuutettu	Maksetut korvaukset milj.€	Työterveys- huoltoon liittyneet,%
			peltoa, ha	metsää, ha					
Hankasalmi	205	157	35	77	19 070	48,1	2,0	3,6	56 %
Joutsa	145	116	32	95	21 080	50,9	2,5	3,1	41 %
Jyväskylä	302	158	34	91	16 760	48,6	2,2	4,9	27 %
Jämsä	261	213	35	90	18 160	50,5	2,4	5,5	21 %
Kannonkoski	65	42	39	82	21 120	50,4	1,9	1,0	62 %
Karstula	155	128	37	82	19 920	49,8	2,2	2,9	53 %
Keuruu	145	108	36	120	19 910	49,3	2,5	3,1	48 %
Kinnula	79	67	32	72	19 790	46,5	2,3	1,5	49 %
Kivijärvi	34	31	30	88	19 170	47,1	3,5	1,0	59 %
Konnevesi	115	102	23	96	18 370	49,1	2,2	2,1	38 %
Kuhmoinen	69	53	30	133	20 950	51,3	2,6	1,6	35 %
Kyyjärvi	53	43	44	102	21 850	49,1	3,5	1,7	58 %
Laukaa	201	161	39	77	21 250	49,7	2,1	3,7	42 %
Luhanka	34	30	26	94	20 270	48,3	3,0	0,8	41 %
Multia	65	57	22	127	19 510	50,8	2,4	1,2	40 %
Muurame	42	23	31	59	18 140	49,0	2,0	0,7	33 %
Petäjävesi	88	70	29	110	19 880	49,7	2,0	1,4	33 %
Pihtipudas	196	129	47	104	20 670	48,0	1,9	3,2	52 %
Saarijärvi	257	204	32	72	19 880	49,8	2,5	4,8	60 %
Toivakka	40	29	39	85	19 340	48,6	3,2	1,0	45 %
Uurainen	78	57	38	87	22 390	48,7	2,4	1,5	49 %
Viitasaari	164	134	38	119	19 400	49,8	2,8	3,8	44 %
Äänekoski	152	121	32	77	16 410	49,6	2,7	3,3	21 %



Paavolan-tilan avoimet ovet tapahtuma Karstulan Kimingillä

Lomituspalvelut Keski-Suomessa

Keski-Suomessa toimi kertomusvuonna Keuruun paikallisyksikkö, yksikkö hoitaa likipitään koko maakunnan alueen, mutta siinä on mukana myös Mänttä-Vilppula Pirkanmaalta. Sysmän paikallisyksikkö hoitaa lomitusta maakunnastamme Joutsan, Luhangan ja Toivakan kuntien alueella. Täsmällisesti Keski-Suomen maakunnan alueen kattavaa tilastoa ei ole saatavissa lomituksesta.

Keuruun ja Sysmän yksiköissä on yhteensä 1 246 lomaan oikeutettua viljelijää, joista 1 206 käytti kunnallista lomitusta. Lomituksen käyttäjien määrä on vähentynyt Sysmän ja Keuruun lomitusalueilla yhteensä liki sadalla käyttäjällä. Kummankin yksikön lomituspäivän kesto oli alle keskimääräisen valtakunnallisen määrän, Keuruun 6,0 h ja Sysmässä 5,7 h.

Lomituspalveluiden käyttäjät pitivät vuonna 2018 keskimäärin 25,2 päivää Keuruulla ja Sysmässä 25,8 päivää vuosilomaa. Kummassakin yksikössä vuosilomien määrä/käyttäjä parantuivat, Sysmässä ollaan jo lähellä lain mukaista 26 lomapäivää. Sijaisapulomituksien kesto on ollut Keuruun yksikön osalta keskimäärin 44 pv/käyttäjä, keskimääräinen käyttö/käyttäjä kohosi edellisestä vuodesta 4 päivää/käyttäjä. Sysmän yksikössä sijaisavun päivät / käyttäjä olivat toimintakertomusvuonna viisi päivää vähemmän kuin Keuruun lomitussyksikön alueella. Tuetun maksullisen lomituksen käyttö on keski-suomalaisen viljelijöiden lomitusta toteuttavissa paikallisyksiköissä parempi kuin maassa keskimäärin. Eritoten Sysmän paikallisyksikössä on tuetun maksullisen lomituksen toteutumien seitsemän prosenttiyksikköä enemmän kun koko maassa keskimäärin.

Maatalouslomituslustoja Keski-Suomen lomituspalveluita hoitavista Keuruun ja Sysmän paikallisyksiköstä (www.mela.fi)

Vuosiloma	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Vuosilomaan oikeutetut	812	434	16 435
Vuosilomaa käyttäneet	786	420	15 963
Päivät	19 806	10 820	403 407
Päiviä/käyttäjä	25,2	25,8	24,3
Päivän pituus h/pv	6,1	5,7	6,5
Sijaisapu	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Käyttäjät	271	142	5 368
Päivät	11 856	5 582	242 415
Päiviä/käyttäjä	44	39	45
Päivän pituus h/pv	6,7	6,5	6,9
Sijaisavun käyttäjät/vuosiloman käyttäjät	34 %	34 %	34 %
Tuettua maks.käyttäneiden osuus vuosilomaa käyttäneistä	56 %	61 %	54 %
Lomituspalvelut yhteensä	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Päivät yhteensä	35 810	19 027	721 906
Päivän pituus h/pv	6,4	6,0	6,7
Paikallisyksikön järjestämä lomit	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Käyttäjät	708	398	14 631
Päivän pituus h/pv	6,3	6	6,7
Itse järjestetty lomit	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Käyttäjät	83	26	1 464
Päivän pituus h/pv	6	5,7	6,7

Keuruun paikallisyksikössä annettiin lomituspalveluja yhteensä 226 360 tuntia. Paikallisyksikkö työllisti täysiaikaisia vakituisia lomittajia 12 henkilöä ja määräaikaisena täydellä työajalla 25 lomittajaa. Toistaiseksi osa-aikaisena teki työtä 100 henkilöä ja määräaikaisena osa-aikaisena 18 henkilöä. Yhteensä Keuruun paikallisyksikössä oli työntekijöitä vuoden aikana 155 henkilöä, lisäystä edelliseen vuoteen 16 henkilöä. Tuntipalkkalaisia Keuruun yksiköillä on ollut 192 henkilöä ja ostopalvelulomitusta on toteuttanut 19 lomituspalveluyrittäjää. Vakituisten työntekijöiden osuus lomituspäivistä on 75 %. Se on noussut prosenttiyksikön vuoden aikana, se on edelleen alle koko maan keski-arvon, joka on 87 %.

Sysmän paikallisyksiköillä lomittajia on ollut täysiaikaisena vakituisena 29 ja määräaikaisena 2 henkilöä. Toistaiseksi osa-aikaisena 31 henkilöä ja määräaikaisena osa-aika 34 henkilöä eli yhteensä 96 lomittajaa vuoden 2018 aikana. Edellisen vuoden aikana Sysmän lomitussyksikössä oli työssä em. mukaisilla sopimuksilla 188 lomittajaa. Henkilöstön määrän vähentyminen selittyy määräaikaisten osa- ja kokoaikaisten työsuhteiden määrän pienentymisenä edellisestä vuodesta. Tuntipalkkalaisia Sysmän yksiköillä oli vuonna 2018 yhteensä 85, edellisvuonna tällaisella työsopimuksella lomituksessa ei ollut yhtään henkilöä ja toimintakertomusvuonna heitä oli 85 henkilöä. Ostopalvelulomittajien määrä pysyi saman yhteensä 16 henkilönä. Vakituisten työntekijöiden osuus lomituspäivistä on 92%. Lomituspalveluita on Sysmän yksikössä annettu yhteensä 113 730 tuntia vuonna 2018.



Vehkalan-tilan avoimet ovet Sohvi ja Markus Heinosella Pihtiputaalla

Atrialaisten yhtiöiden vuosi 2018

Atrian viime vuoden toiminnan keskiössä oli kaikkien liiketoiminta-alueiden liikevaihtojen ja tulosten kohentaminen. Se tuotti tulosta kotimaassa ja Viro/Tanska liiketoiminta-alueella. Atrian konsernin liikevaihto nousi viime vuonna ollen 1.438,5 M€ (1.436,2) ja liikevoitto oli ilman kertaeriä 28,2 M€ (40,9). Tunnusluvut liiketoiminta-alueittain ja ilman kertaeriä olivat seuraavat: Atria Suomen liikevaihto oli 1.019,2 M€ (986,4), Ruotsi 287,4 M€ (307,2), Venäjän 75,1 M€ (85,7) ja Viro/Tanska M€ 97,4 M€ (98,9). Atria Suomen liikevoitto oli 36,7 M€ (36,3), Ruotsi -7,1 M€ (2,4), Venäjän -4,0 M€ (0,8) ja Viro/Tanska 5,3 M€ (5,2). Tuloksellisesti kotimaa sekä Viro/Tanska olivat ilonaiheita ja Ruotsi ja Venäjä suuria pettymyksiä. Atrian jatkoi sianlihan vientiä Kiinaan ja vienti nousi noin 4,0 (3,5) miljoonaan kiloon. Atrialla on siellä monia hankkeita menossa ja niiden uskotaan tuovan lisäkauppoja kuluvalle vuodelle. Lisäksi yhtiö jatkoi menestyvää naudanlihan vientiä Tanskaan. Tanskalainen ravintolayrittäjä voitti Atrialaisella naudalla peräti neljä maailmanmestaruutta jaossa olleesta kuudesta eri sarjasta.

A-Tuottajat Oy ja A-Rehu Oy

A-Rehu kykeni edelleen kasvattamaan markkinaosuuttaan ja sen liikevaihto kipusi jälleen uuteen ennätykseen ollen 129,8 (120,5) miljoonaa euroa. Yhtiö toimitti tiloille viime vuonna peräti 633 (615) miljoonaa kiloa rehua. Molemmat rehutehtaat (Varkaus ja Koskenkorva) kävivät keskeytymättömässä kolmivuorossa ja tehtaiden kapasiteetti oli lähes täyskäytössä. Jatkuvan kasvun innoittamana A-Rehu jatkaa liiketoiminnan laajentamista. Kertomusvuonna tehtiin päätökset kolmannen valmistuslinjan rakentamisesta Koskenkorvan broilerinrehu tehtaaseen. Investoinnilla saadaan turvattua jatkuvasti kasvavan broilerinrehujen valmistuskapasiteetin riittävyys. Lisäksi päätettiin merkittävästä siilo kapasiteetin nostosta Koskenkorvalle nautarehujen käyttöön. Sillä varmistetaan lypsykarjarehujen monipuolinen kehittäminen. Varkauden tehtaalle investoitiin kaurankuorintalinja ja se valmistui vuoden 2018 lopussa ja se otettiin käyttöön vuoden 2019 alussa.

A-Tuottajilla viime vuosi oli varsin tasaista tekemistä. Sian hankintaosuus laski ison salmonella tapauksen vuoksi ja naudan hankintaosuus pysyi ennallaan. Atrian hankkima broilerin markkinaosuus kasvoi vahvasti. Kotimainen lihankulutus kasvoi edelleen 1 %. Suomalaiset söivät lihaa 38,1 (34,5) miljoonaa kiloa enemmän kuin sitä tuotettiin. Sianlihan tuotanto oli 168,4 (181,2) Mkg (-7 %) ja kulutus 177,4 (183,8) Mkg (-4 %), naudanlihan tuotanto 86,4 (85,4) Mkg (+1 %) ja kulutus 107,0 (106,0) (+1 %) Mkg, siipikarjan tuotanto 136,5 (130,0) Mkg (+5 %) ja kulutus 141,3 (137,3) Mkg (+4 %) ja karitsan tuotanto 1,0 (0,9) Mkg (+4 %) ja kulutus 2,0 (2,0) Mkg (+3 %). Atrian hankintaosuudet vuonna 2018 olivat seuraavat: sika 39,3 (42,6) %, nauta 48,4 (48,4) %, siipikarja 49,1 (43,7) % ja yhteensä kaikki lihalajit 44,6 (44,0) %. Atrian porsasvälityksen osuus oli 46,2 (48,4) %, mikä tarkoitti 721.172 (790.209) välitettyä porsasta. Vasikoita välitettiin 113.997 (110.536) kpl ja välitysosuudet olivat seuraavat: ternivasikka 59,7 (60,1) %, pihvivasikka 57,1 (57,7) % ja normaali välitysvasikka 36,6 (36,6) %. Vasikkavälitys nousi edelleen edellisvuodesta kapaleina, mutta välitysosuus hieman laski.

A-Tuottajien maksamat tuottajahinnat nousivat vuoden aikana 4,2 (4,2) %. Kaikkien lihalajien hinnat nousivat melkein saman verran. Hinnan nosto tarvetta lisäsi syksyllä voimakkaasti kallistunut rehustus. Lihantuotannon suurin tulevaisuuden uhka on yksinkertaisesti liian alhainen tulonmuodostus lihantuotantotiloille ja myöskin teollisuudelle. Atria on kovasti tehnyt ponnisteluja vaihtoehtoisten vientikanavien löytämiseen laadukkaalle kotimaiselle lihalle.



Mäntälo Luhangassa valmiina avoimet ovet-vieraille

Osuuskunnat

Itikka osuuskunnan jäsenmäärä laski vähemmän kuin edellisenä vuonna. Jäseniä oli 31.12.2018 yhteensä 1.354 (1.394) kpl, vähennystä edellisvuodesta - 40 (-2,9 %) jäsentä. Lihakunnan jäsenmäärä laski reilusti enemmän kuin Itikan. Se johtuu siitä, että jäsenten erottamisprosessia kiristettiin vuodelle. Nyt toimimattomana voi vain 1,5 vuotta, kun se aiemmin oli 2,5 vuotta. Sama käytäntö on ollut voimassa Itikassa jo aiemmin. Erotettavissa on siis yksi ”ylimääräinen” vuosikerta. Jäseniä oli 31.12.2018 yhteensä 2.384 (2.592) kpl, vähennystä edellisvuodesta - 208 (-8,0 %) kpl. Itikan omistusosuus Atriasta oli vuoden vaihteessa 29,90 % ja Lihakunnan omistusosuus 27,83 %. Osuuskuntien äänivalta on sen sijaan merkittävästi suurempi. Itikka osuuskunnan ääniosuus on 47,42 % ja Lihakunnan 39,55 %. Molemmat osuuskunnat tekivät vuonna 2018 hyvän tuloksen. Itikka osuuskunnan tulos oli 4.652.019 euroa ja Lihakunnan 3.803.787 euroa. Molemmat osuuskunnat maksoivat osuuspääomalle korkoa 20 %. Lihakunta jatkoi Kuopion Kelloniemen tontin kaavoitusprosessia yhdessä Kuopion kaupungin kanssa.

Kiitämme kaikki tuottajiamme ja yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta ja toivomme menestystä vuodelle 2019.

Reijo Flink

toimitusjohtaja
Itikka osuuskunta/Lihakunta
A-Tuottajat Oy/A-Rehu Oy



Suoneimen tilan avoimien ovien päivässä oli iloisia ratsastajia

MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma vuodelle 2019

TOIMINTA-AJATUS

MTK Keski-Suomi ry on maa- ja metsätalouden harjoittajien sekä maaseutuyrittäjien maakunnallinen talouspoliittinen ammatti- ja etujärjestö. MTK Keski-Suomi toimii maaseutuyrittämisen edellytysten turvaamiseksi ja kehittämiseksi muuttuvassa toimintaympäristössä. Toiminnan painopisteinä on myös jäsenistön elinkeinojen harjoittamisen mahdollisuuksien edistäminen sekä maanomistajien oikeuksien ja luonnonvarojen kestävä käytön turvaaminen. Toiminnan päämääränä on asuttu ja elinvoimainen maaseutu, jossa järjestön jäsenet ovat sekä henkisesti ja taloudellisesti hyvinvoivia maaseutuyrittäjiä.

MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma on laadittu osaksi koko järjestön tavoitteita.

Vuoden 2019 aikana jatketaan toimintojen hallittua yksinkertaistamista kuten taloushallinnon digitalisoimista.

JÄRJESTÖN YHTEISET AVAINTAVOITTEET VUONNA 2019 OVAT:

1. Vaikutamme ennakoivasti poliittiseen päätöksentekoon kotimaassa ja EU:ssa
2. Edistämme jäsentemme tuotteiden ja palveluiden kysyntää
3. Uudistamme järjestöämme jäsentemme tarpeiden mukaan

1. Vaikutamme ennakoivasti poliittiseen päätöksentekoon

- Osallistumme aktiivisesti alueellamme vuoden 2019 aikana järjestettäviin eduskunta- ja EU-vaaleihin sekä maakuntavaaleihin. Kannustamme jäseniämme äänestämään ja vaikuttamaan ehdokkaiden suuntaan. Osallistumme MTK:n tavoitteiden mukaisesti vaalityöhön järjestämällä vaalilaisuuksia yhdessä MTK-yhdistysten ja maakunnan MHY:n kanssa.
- Edistämme tiedon keruuta jäsenten parhaista ympäristökäytännöistä. Viestimme vastuullisen viljelyn ja metsänhoidon käytännöistä eri keinoin. Tuomme julkisuuteen elinkeinon vastuullisia käytäntöjä suomalaisessa ruokajärjestelmässä. Hyödynnämme tässä mahdollisesti hake-työtä.
- Vaikutamme siihen, että maakunnan päätöksenteossa otetaan huomioon maa- ja metsätalouden, maaseudun yrittäjien ja maalla asuvien tarpeet.
- Vaikutamme yhdessä metsäalan toimijoiden kanssa toimintaympäristöön niin, että se palvelee biotalouden toimijoita parhaalla mahdollisella tavalla (maankäyttö, rakentaminen, kaavoitus, strategiat, ohjelmat)

2. Edistämme jäsentemme tuotteiden ja palveluiden kysyntää

- Viestimme suomalaisen elintarviketuotannon vahvuuksista ja jäljitettävyydestä. Edistämme ruoantuotannon kilpailukykyyn parantamista kestävyiden, ruokaturvallisuuden ja laadun kautta.
- Osallistumme järjestön osana viljelijöiden markkina-asemaa vahvistavien toimintamallien edistämiseen.
- Välitämme jäsenten käyttöön tietoa markkinoista ja kuluttajien odotusten muutoksista. Edistämme maaseudulla vastuullisesti tuotettujen tuotteiden ja palveluiden tarjonnan kehittymistä markkinoiden kysyntää vastaavaksi.
- Edistämme suomalaista ruokaa ja vahvistamme suomalaista vastuullista alkutuotantobrändiä
- Edistämme viestinnän keinoin markkinapaikkojen tunnettuutta jäsenten ja markkinatoimijoiden keskuudessa.

- Tavoittelemme maatalouselinkeinon näkyvyyttä maatilavierailuilla, kannustamme alueyhdistyksiä järjestämään kouluvierailuja.
- Osallistumme MTK:n kuluttajatyöohjelman valmisteluun

3. Uudistamme järjestöämme jäsentemme tarpeiden mukaan

- Toimimme avoimesti ja aktiivisesti järjestön jäsenten suuntaan.
- Osallistumme järjestön jäsenpalveluiden ja -etujen kehittämiseen niin, että ne entistä paremmin palvelevat jäsenten elinkeino- ja yritystoimintaa.
- Toimimme yhdistysten aktivoijina ja tukena jäsenkunnan yhteisöllisyyden rakentajana, järjestötyössä ja jäsenten palvelemisessa.
- Tuemme MTK -yhdistyksiä järjestötyössä ja tuotamme tietoa päätöksenteon tueksi sekä autamme heitä esim. mahdollisten sääntömuutosten tekemisessä.
- Kehitämme toimintamalleja siten, että organisaation sisäinen yhteistyö voimistuu ja paikallisen toiminnan edellytykset paranevat
- Kehitämme Keski-Suomen maaseutunuorten toimintaa siten, että aktivoimme nuoria osallistumaan järjestötoimintaan sekä verkostoitumaan myös keskenään.
- Olemme mukana Itä- ja Keski-Suomen liittojen yhteistoiminnassa ja kehitämme yhteistyötä naapuriliittojen kanssa.

SEURANTA

Liiton johtokunnan jäsenet ja toimihenkilöt seuraavat toimintasuunnitelman tavoitteiden toteutumista vastuualueidensa mukaisesti. Vastuualueet jaetaan johtokunnan järjestäytymiskokouksessa. Toiminnan raportointina toimii vuosittainen toimintakertomus.

29.11.2018 MTK KESKI-SUOMI, JOHTOKUNTA



Kokkilan tilalla oli Hyvää Suomesta -lippu van-
kassa salossa avoimien
ovien -päivänä



Aijasahon -tilalla tunnis-
tettiin viljalajeja ja alku-
perämerkintöjä

MTK Keski-Suomen talousarvio vuodelle 2019

TALOUSARVIO	2019	2018
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
MSL suoritukset	1 700,00	1 700,00
Riskienhallintayhteistyö	5 000,00	5 000,00
Toimistokorvaus Mela	2 400,00	200,00
Muut korvaukset	200,00	26 400,00
Edelleenlaskutukset	18 000,00	
Hankerahoitus	50 620,00	124 545,00
Tuotot yhteensä	78 920,00	157 845,00
Kulut		
Palkat ja palkkiot	155 980,00	195 900,00
Henkilösivukulut	28 970,00	42 870,00
Poistot	900,00	900,00
Matkakulut	24 000,00	26 300,00
Kokoukset	18 800,00	40 160,00
Toimistokulut	56 260,00	42 370,00
Jäsenmaksut	132 300,00	128 500,00
Muut varsinaisen toiminnan kulut	35 620,00	49 723,88
Kulut yhteensä	452 830,00	526 723,88
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	373 910,00	368 878,88

VARAINHANKINTA		
Varainhankinnan tuotot	343 000,00	337 000,00
SIJOITUS JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitusja rahoitustoiminnan tuotot	22 900,00	28 764,00
Sijoitus ja rahoitustoiminnan kulut	6 900,00	6 885,12
Avustukset		10 000,00
Tilikauden yli-/alijäämä	- 14 910,00 €	0,00

